

PANORAMA MIASTA

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA
NR 8/224 • TCZEWA • WRZESIEŃ 2009 r. ISSN 1234-5911

BÓJ O WOJSKO

W NUMERZE

– O tym, że w Tczewie jednostka wojskowa powinna pozostać, świadczy choćby to, że pojawiają się tutaj zagrożenia powodziowe, a wówczas pomoc wojska jest niezbędna. Tczewscy saperzy często są wyzwani do unieszkodliwiania niewybuchów i niewypałów pozostałych po II wojnie światowej, których w rejonie pomorskim nadal jest dużo – przekonywał podczas sesji Włodzimierz Mroczkowski, przewodniczący Rady Miejskiej. Informacje na temat przeniesienia 16. Tczewskiego Batalionu Saperów do Niska w pobliżu Stalowej Woli pojawiły się w prasie wojskowej i wywołały ogromne zaniepokojenie wśród samorządowców – miasta i powiatu.

Więcej na str. 5.

- Zaczęło się w Tczewie – uczciliśmy rocznicę wybuchu II wojny światowej
- Walenty Faterkowski – Honorowym Obywatel Tczewa
- Największa inwestycja w historii ZWiK
- Tczew pod rządami artystów – ZDARZENIA 2009 za nami
- In Memoriam – festiwal w urodziny Grzegorza Ciechowskiego
- Centrum Kultury i Sztuki oraz Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji zapraszają na zajęcia

MIEJSKI KALENDARZ
IMPREZ
październik – grudzień
2009

Pożegnaliśmy inicjatora „Kociewskiego Pióra”

Zmarł Michał Spankowski, prezes Towarzystwa Kulturalnego im. Małgorzaty Hillar, inicjator nagrody Kociewskie Pióro. Kociewskie Pióro to jedno z ważniejszych wyróżnień kulturalnych na Kociewiu (nagrada przyznawana jest w czterech kategoriach: literatura, działalność wydawnicza, publicystyka, animacja kultury), to promocja ludzi, których dorobek twórczy wywarł pozytywny wpływ na region kociewski.

Michał Spankowski od wielu lat angażował się w działalność kulturalną Tczewa i Kociewia. Kulturą zajmował się pracując przed laty w tczewskim magistracie, przez rok był dyrektorem Tczewskiego Domu Kultury, działał w Dyskusyjnym Klubie Filmowym „Sugestia” w Tczewie, reżyserował spektakle tczewskiego Teatru Pantomimicznego. Wraz z Romanem Klimem organizował Spotkania Nadwiślańskie, był także współzałożycielem kociewskiego oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Miał 56 lat. Pochowany został w Tczewie, na cmentarzu przy ul. 30 Stycznia.

Debata w UM

Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne

Urząd Miejski w Tczewie zaprasza na lokalną debatę pt. „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne”, która odbędzie się 25 września w godzinach 10.00–13.00 w sali nr 8.

Debata jest częścią ogólnopolskiej społecznej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej pod tym samym tytułem, zorganizowanej z inicjatywy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nasza gmina, jako jedna z blisko 1400 samorządów, przystąpiła do udziału w tym przedsięwzięciu.

Celem debaty będzie:

- dostarczenie wiedzy na temat tego, jak alkohol działa na organizm człowieka i jakie szkody zdrowotne, społeczne i psychologiczne powoduje ryzykowne jego spożycie;
 - sprawdzenie własnego wzoru picia oraz zachęcenie mieszkańców naszej gminy do oceny swojego modelu picia alkoholu;
 - odpowiedź m.in. na pytania: Kiedy picie alkoholu staje się problemem? Co to jest porcja standardowa alkoholu? Jak nie przekraczać limitów picia o niskim ryzyku i jakie są to limity? Czy alkohol na każdego działa tak samo?
 - przedstawienie szerszego kontekstu zmian społeczno-ekonomicznych, które wpływają na wzór spożycia alkoholu w Polsce;
 - pokazanie ile alkoholu wypijają Polacy i kto pije najwięcej.
- Wykład pt. „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne” wygłosi **Danuta Krzemińska**, edukator przeszkolony przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na potrzeby kampanii.

ILU NAS JEST?

Na początku września 2009 r. w Tczewie zameldowanych było 60 171 osób, w tym 59 207 na pobyt stały i 964 na pobyt czasowy. Od początku sierpnia 2009 r. ubyło 24 mieszkańców miasta.

XXXVII SESJA

Proponowany porządek obrad XXXVII sesji Rady Miejskiej w Tczewie na dzień 24 września 2009 r. o godz. 10.00 w sali konferencyjnej im. F. Fabicha w Urzędzie Miejskim w Tczewie

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 27 sierpnia 2009 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 27 sierpnia do 23 września 2009 r.

II. Część druga:

7. Informacja o funkcjonowaniu spółek prawa handlowego, w których Gmina Miejska w Tczewie posiada udziały.
8. Informacja z przygotowania służb do okresu zimowego 2009/2010.
9. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 9.1 uchwalenia Programu Współpracy Gminy Miejskiej Tczew z podmiotami prowadzącymi działalność publiczną na 2010 r.,
 - 9.2 przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tczewa,
 - 9.3 zaliczenia do kategorii dróg gminnych i ustalenia przebiegu ulic w obrębie administracyjnym miasta Tczewa,
 - 9.4 podwyższenia kapitału zakładowego Tczewskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. z siedzibą w Tczewie,
 - 9.5 uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2009 r.,
10. Zgłaszanie interpelacji i wniosków.
11. Wolne wnioski, oświadczenia.

Porządek sporządzono 2 września 2009 r.

Zbadaj płuca – samorząd funduje

Pracownia Rentgenodiagnostyki w Tczewie zaprasza mieszkańców na bezpłatne badania radiologiczne klatek pierśiowych (duże zdjęcie rtg płuca) w ramach, zorganizowanego przez Urząd Miejski w Tczewie programu profilaktycznego w 2009 r. Badania prowadzone są od 15 czerwca i potrwać do 1 grudnia (od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–18.00) w Pracowni Rentgenodiagnostyki przy ul. Wojska Polskiego 5 (tel. 058 777 67 39, 058 777 66 80). Zaproszenia (skierowania) prosimy odbierać w swojej przychodni lub w Pracowni Rentgenodiagnostyki.

Panorama Miasta – Biuletyn Informacyjny Samorządu Miasta Tczewa
Rada Programowa: przewodniczący – Kazimierz Ickiewicz
członkowie – Zenon Drewa, Mirosław Pobłocki, Włodzimierz Mroczkowski, Grażyna Antczak,
Tomasz Jezierski, Gertruda Pierzynowska, Zyta Myszką, Ludwik Kiedrowski.
Redaktor naczelny – Małgorzata Mykowska.
Urząd Miejski Tczew, Biuro Promocji Miasta ☎ 77-59-322
Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta,
ul. J. Dąbrowskiego 6, ☎ 531-35-50; 531-36-37

Z unijną pomocą

Największa inwestycja w historii ZWiK

11,5 mln zł – to dotacja unijna z Funduszu Spójności, jaką otrzymał Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tczewie na budowę kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej. Po zakończeniu inwestycji możliwość podłączenia do kanalizacji sanitarnej uzyska blisko 1000 osób, natomiast możliwość podłączenia do miejskiej sieci wodociągowej ponad 600 osób. Poziom skanalizowania Tczewa wzrośnie z 92 proc do 96,9 proc.

8 września w Urzędzie Miejskim w Tczewie podpisana została umowa o dofinansowanie projektu pn. „Kompleksowe wyposażenie w kanalizację sanitarną miasta Tczew – etap IV wraz z magistralą wodociagową. Projekt będzie współfinansowany przez Unię Europejską z środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Umowę podpisali **Danuta Grodzicka-Kozak**, prezes zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz **Marcjusz Fornalik**, dyrektor ZWiK.

Na uroczystości obecny był również **Mieczysław Struk**, wicemarszałek woj. pomorskiego, a także przedstawiciele samorządu miasta i powiatu tczewskiego.

– To już kolejny projekt, na który Tczew zdobył dofinansowanie, można wręcz powiedzieć, że na Tczew spadł deszcz pieniędzy – mówił **M. Struk**. – Wasze miasto staje się bardzo dobrym beneficjentem środków unijnych. Z unijną pomocą realizowany będzie dom przedsiębiorcy, regionalny węzeł komunikacyjny. Na ostateczne zatwierdzenie czeka również bardzo dobry projekt rewitalizacyjny. Pamiętajmy, że to nie są środki zadekretowane dla Tczewa, ale zdobyte przez wasze miasto w konkursach. Przygotowaliście bardzo dobre projekty.

Z nowej inwestycji zadowolony jest prezydent Tczewa **Zenon Ody**. – Ta inwestycja poprawi infrastrukturę mia-

Danuta Grodzicka-Kozak oraz Marcjusz Fornalik podpisują porozumienie. Obok – wicemarszałek Mieczysław Struk.

sta i spowoduje, że Tczew będzie się rozwijał.

To jedno z ważniejszych zadań inwestycyjnych w historii tczewskiego ZWiK. Jak powiedział **Marcjusz Fornalik**, teraz firmę czeka wyłonienie wykonawcy i ciężka praca. Pierwsze wbitie łopaty planowane jest w kwietniu przyszłego roku, a termin realizacji inwestycji upływa 31 maja 2012 r., chociaż dyrektor ma nadzieję, że uda się to do końca 2011 r.

Zakłada się, że w ramach przedsięwzięcia zostaną wykonane następujące zadania: sieć kanalizacyjna – grawitacyjna o długości 5,507 km., w tym trzy kolektory grawitacyjne; magistrala wodociągowa o średnicy 225 mm i długości 1,399 km; hydrofornia. Koszt całkowity projektu wynosi blisko 27 mln zł.

Obecny projekt jest częścią ogólnego projektu, którego trzy wcześniejsze etapy zostały zrealizowane w latach 2006–2008 i były dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie ok. 1,5 mln zł.

M.M.

Budowa kolektora sanitarnego umożliwi:

- uzbrojenie terenów leżących po obu stronach południowego odcinka ul. Bałdowskiej;
- po wybudowaniu przez Gminę Tczew w przyszłości kanalizacji sanitarnej we wsiach Bałdowo, Knybawa, Śliwiny, Gnieszewo – odbiór ścieków z tych miejscowości przez miejską kanalizację;
- odbiór ścieków z Osiedla Głowackiego i Górki;
- likwidację dwóch przepompowni ścieków przy ul. Norwida i Reymonta;
- odbiór ścieków z obszaru przy ul. 30 Stycznia,
- odbiór przez miejski system kanalizacyjny ścieków ze wsi Czarlina;
- poprawę funkcjonowania całego układu kanalizacji sanitarnej poprzez przejście ścieków płynących przez Os. Bajkowe i likwidację nieprzyjemnych zapachów.

Budowa magistrali wodociągowej wraz z budową hydroforni umożliwi: uzbrojenie terenów przy ul. Głowackiego oraz pozwoli na sprzedaż wody do wsi Gnieszewo i Śliwiny, Waćmerek.

Kombatanci dziękują

Rada Miejska odznaczona

Rada Miejska w Tczewie została odznaczona Krzyżem Zasługi dla Związku Inwalidów Wojennych RP. To najwyższe odznaczenie przyznawane przez tę organizację, która działa już od 90 lat.

Krzyż zasługi został uroczystie przekazany podczas obrad sesji Rady Miejskiej przez **Franciszka Sochę**, członka Zarządu Głównego Związku. – Nasza organizacja chciałaby w ten sposób symbolicznie podziękować samorządowi miasta za wspierania działalności związku, za pomoc kombatantom – powiedział F. Socha.

Ponadto Złotą Odznakę Honoro-

wą Związku Inwalidów Wojennych RP otrzymał **Włodzimierz Mroczkowski**, przewodniczący Rady Miejskiej.

Związek Inwalidów Wojennych powstał w 1919 r. jako organizacja o zasięgu ogólnopolskim zrzeszająca inwalidów wojennych, zranionych i kontuzjowanych żołnierzy, walczących na różnych frontach i w różnych armiach I wojny światowej. Od zarania istnienia zrzeszał też wdowy i wdowców oraz sieroty po poległych żołnierzach i zmarłych inwalidach wojennych. W tym roku uroczystość obchodzi 90-lecie istnienia. W Tczewie organizacja ta skupia 6 kombatantów.

Franciszek Socha dekoruje sztandar Rady Miejskiej Krzyżem Zasługi.

KRÓTKO

• Tczew laureatem rankingu

Tczew został laureatem Rankingu Samorządów 2009 organizowanego przez dziennik „Rzeczpospolita” w kategorii: najlepsza gmina miejska. Konkurs odbył się po raz jedenasty.

Nad wyborem najlepszych polskich samorządów czuwa kapituła składająca się z przedstawicieli instytucji i środowisk od lat współpracujących z samorządami. Na jej czele kolejny już raz stanął prof. Jerzy Buzek, były premier i eurodeputowany, a dziś przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

Podstawą oceny gmin była obszerna ankieta wypełniana przez poszczególne samorządy. Pytano m.in. o wsparcie dla organizacji pozarządowych, nakłady na gospodarkę mieszkaniową, poziom bezrobocia, liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie, wydatki na promocję, wsparcie dla przedsiębiorców. Były też pytania dotyczące dostępności internetu na terenie gminy, a nawet wyników testów szóstoklasistów i testów gimnazjalnych.

• Światła dopiero we wrześniu

Na sierpniowej sesji Rady Miejskiej duże emocje wywołała sprawa sygnalizacji świetlnej przy ul. Armii Krajowej, na wysokości TTBS. Budowa sygnalizacji jest inwestycją powiatową, współfinansowaną z budżetu miasta. Jak powiedziała radna Gertruda Pierzynowska, starosta tczewski obiecał, że sygnalizacja będzie gotowa na 1 września, aby dzieci idące do szkoły mogły bezpiecznie przechodzić przez ulicę. Tak się nie stało, a jak tłumaczyła radna jest to miejsce bardzo niebezpieczne i każdy dzień bez sygnalizacji to kolejne ryzyko wypadku.

Jak powiedziała nam Maria Witkowska, kierownik Powiatowego Zarządu Dróg w Tczewie, sygnalizacja będzie gotowa najwcześniej w połowie listopada (jeśli nie nastąpią żadne nieprzewidziane przeszkody). Inwestycja wymagała długiej procedury przygotowawczej – wykonania projektu, ogłoszenia przetargu. Jeszcze we wrześniu nastąpi otwarcie ofert, ale procedura przewiduje możliwość składania uwag i protestów jeszcze trzy tygodnie po zakończeniu przetargu. Dopiero po tym czasie wykonawca może rozpocząć realizację zadania.

Tczew–Witten: 10 lat partnerstwa

Tczew i niemieckie Witten obchodzą w tym roku jubileusz 10-lecia partnerstwa, ale gdybyśmy uwzględnili historię nieformalnej początkowo współpracy mieszkańców obu miast, obchodzilibyśmy w tym roku 50-lecie naszych kontaktów.

Historia współpracy pomiędzy Tczewem i Witten sięga roku 1959, a dotyczyła ona osobistych spotkań mieszkańców obu miast. Aby temu nieformalnemu współdziałaniu nadać kształt umowy o partnerstwie i realizować ją na wielu płaszczyznach, trzeba było kogoś kto by ideę współpracy polsko-niemieckiej na bieżąco wcielał w życie. Odmowną rolę odegrał tutaj długoletni burmistrz Witten – Klaus Lohmann. Dzięki jego zaangażowaniu podpisano umowę o przyjaźni 6 sierpnia 1990 r. w Witten, a następnie 9 października w Tczewie.

K. Lohmann był twórcą idei nawiązania bezpośrednich kontaktów pomiędzy miastami partnerskimi Witten. Tczew, realizując tę ideę, nawiązał kontakty z miastami partnerskimi Witten: Barking&Dagenham, Kursk, Beauvais, Lew Hasharon.

Przy wsparciu K. Lohmanna pomysły rozwijała się współpraca w dziedzinach: kultury, sportu, turystyki, oświaty i w sferze społecznej. W Witten gościły tczewskie chóry, zespoły artystyczne, organizowane były wystawy malarskie i turnieje sportowe. Z Witten też pochodziły dary dla tczewskiego szpitala, domu dziecka, poradni rehabilitacyjnej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Warsztatów Terapii Zajęciowej. Tczewska młodzież wyjeżdżała na wycieczki do bratniego miasta i gościła w Tczewie swoich kolegów z Witten.

W 1995 r. podczas pobytu przedstawicieli tczewskiego samorządu w Witten, podsumowano naszą pięcioletnią współpracę i wręczono Witten medal „Pro Domo Trsoviensi”, który jest po honorowym obywatelstwie miasta najważniejs-

szym samorządowym wyróżnieniem nadawanym za zasługi oddane Tczewowi.

W 1995 r. Fundacja Domu Kultury z Tczewa wspólnie z muzykami z Witten zorganizowała koncert „Requiem niemieckie” J. Brahmsa. Utwór wykonały: orkiestra symfoniczna złożona z muzyków z Gdańska, Bydgoszczy i Tczewa, oraz połączone chóry Towarzystw Muzycznych z Witten i Dortmundu. Muzyków zaproszono do Tczewa. W marcu 1996 r. w Kościele Św. Józefa odbył się wielki koncert symfoniczny, a następnego dnia w kościele św. Brygidy w Gdańsku.

W 1999 r. w Witten miał miejsce kolejny etap współpracy między naszymi miastami – podpisano umowę o partnerstwie i wymieniono flagi miast.

W 2002 r. przyznawane przez burmistrza Klause Lohmanna i Stowarzyszenie Miast Partnerskich w Witten wyróżnienie Człowiek Roku – za partnerstwo i współpracę, otrzymał Ludwik Kiedrowski, kierownik Biura Promocji UM w Tczewie. W 2004 r. K. Lohmann otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa.

Od 2004 r. burmistrzem Witten jest Sonja Leideman. Pani burmistrz kontynuuje politykę współpracy partnerskiej z Tczewem. Podczas tegorocznego święta miasta Witten, w Niemczech gościli przedstawiciel samorządu miasta Tczewa – wiceprezydent Zenon Drewna oraz przedstawicielki Rady Miejskiej – Grażyna Antczak i Bożena Chylicka. Podczas uroczystości goście z partnerskiego Tczewa zostali szczególnie uhonorowani, wielokrotnie podkreślano długą historię naszej współpracy.

M.M.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej Spotkanie autorskie z Małgorzatą Piekarską

Przed kilkudziesięciami laty w siedzibie obecnego I Liceum Ogólnokształcącego mieściła się Szkoła Morska. Jednym z jej uczniów był Zbigniew Piekarski, autor listów, które zostały zebrane i opublikowane w książce „Dzień nastoletni marynarz” przez jego stryjeczną wnuczkę Małgorzatę Karolinę Piekarską.

9 września podczas spotkania zorganizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Tczewie autorka w fascynujący sposób przybliżyła młodzieży I Liceum Ogólnokształcącego losy swego krewnego, który w wieku 19 lat w murach szkoły popełnił samobójstwo. Opowiedziała, jak doszło do opublikowania listów stryjecznego dziadka, stanowiących doskonałe źródło wiedzy o życiu codziennym uczniów Szkoły Morskiej. Małgorzata Piekarska mówiła o samym autorze listów, o własnych dociekaniach i próbach znalezienia odpowiedzi, dlaczego Zbigniew targnął się na życie. Zastanawiała się również, czy kiedykolwiek poznałaby swego stryjecznego dziadka. Podejrzewa, że raczej nie, bo zapewne podzieliliby on losy swoich

najbliższych kolegów, którzy zginęli podczas wojny w obronie Kępy Oksywskiej. Autorka opowiadała także o reakcjach czytelników na

Małgorzata Piekarska (z prawej) z Urszulą Wierycho, dyrektorem MBP w Tczewie

jej książki. Otrzymała sporo korespondencji, m.in. odezwał się pewien pan, który w zbiorach po swoim ojcu znalazł list kolegów opisujący śmierć Zbyska.

Spotkanie autorskie z Małgorzatą Karoliną Piekarską było nietypową lekcją historii. Na pewno niejedna osoba, będąc pod wrażeniem opowieści pani Małgorzaty, sięgnie po książkę „Dzień nastoletni marynarz”.

Samorządowcy walczą o jednostkę wojskową Supermarket zamiast koszar?

Samorządowcy miasta i powiatu obawiają się likwidacji tczewskiej jednostki wojskowej. Informacje o przeniesieniu naszego batalionu do Niska, koło Stalowej Woli pojawiły się w „Polsce Zbrojnej” z 26 lipca br. Miałoby to nastąpić do 2012 r. Samorządowcy twierdzą, że wojsko w Tczewie jest potrzebne i nie zamierzają oddać jednostki bez walki.

Tczewski batalion podczas uroczystości z okazji Święta Niepodległości 11 listopada.

Samorządowcy wystosowali list do ministra obrony narodowej Bogdana Klichy. Zasadnicze pytanie postawione w piśmie brzmi: czy decyzja jest ostateczna? Pod listem podpisali się prezydent Tczewa, starosta tczewski oraz przewodniczący Rady Miasta i Rady Powiatu.

Nie bez znaczenia dla nas, mieszkańców ziemi tczewskiej, jest posiadanie jednostki wojskowej w Tczewie. Wynika to nie tylko z racji historycznych tradycji, które sięgają czasów II Rzeczypospolitej, kiedy to w Tczewie stacjonował 2. Batalion Strzelców, ale przede wszystkim dlatego, że tczewscy saperzy są niezbędni do zapewnienia bezpieczeństwa w naszym regionie.

W rejonie odpowiedzialności batalionu jest olbrzymi obszar rozminowania terenu sięgający w promieniu ok. 100 km. W naszej jednostce działają dwa patrole rozminowania, które codziennie realizują zgłoszenia o znalezionych niewypałach i niewybuchach.

Podczas wykonywania prac ziemnych, a jest ich coraz więcej przy różnych inwestycjach, znajdują się pozostałości wojenne, które usuwają i niszczą saperzy z Tczewa. Brak saperów w naszym rejonie stwarzać będzie zagrożenie

nie ze strony „zardzewiałej śmierci”.

Świadomi zagrożeń powodziowych nie tylko w rejonie Tczewa i powiatu tczewskiego, ale również Żuław Wiślanych i Żuław Gdańskich, apelujemy do Pana Ministra o rozważenie decyzji pozostawienie 16. Tczewskiego Batalionu Saperów w Tczewie (...) – czytamy w liście.

Samorządowcy czują się upoważnieni do zajęcia stanowiska w sprawie „być albo nie być” tczewskiej jednostki także z innego względu. – Rada Miejska w Tczewie w dniu 26 maja 1994 r. podjęła uchwałę, w której wyraziła zgodę na używanie w nazwie jednostki słowa „tczewski” oraz używanie herbu Tczewa na sztandarze – mówił **Włodzimierz Mroczkowski**, przewodniczący Rady Miejskiej, podczas sierpniowej sesji.

Tczewski batalion od lat jest związany z miastem. Żołnierze są obecni podczas uroczystości patriotycznych, współpracują z samorządem podczas organizacji wielu imprez miejskich, współpracują z kombatantami.

Niejako na marginesie całej sprawy jest to, że jednostka wojskowa zajmuje bardzo atrakcyjne tereny w mieście. Już niejednokrotnie mieli na nie chrapkę inwestorzy. Były np. pomysły, aby zbudować tam ... supermarket.

M.M.

Szukamy kawalerów Pro Domo Trsoviensi

Do 30 września na ręce przewodniczącego Rady Miejskiej można kierować wnioski o przyznanie Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. Jest to wyróżnienie przyznawane przez Radę Miejską za znaczące zasługi dla Tczewa i jego mieszkańców.

Medal można przyznawać za działalność naukową, gospodarczą, społeczną, kulturalną i sportową oraz inne osiągnięcia promocyjne, przydające miastu splendoru lub wyraźne korzyści mieszkańcom. Może być przyznawany mieszkańcom miasta oraz osobom spoza Tczewa.

Kandydatów do wyróżnienia zgłaszają instytucje, organizacje, zakłady pracy i inne formalno-prawne zbiorowości, w tym Klub „Pro Domo Trsoviensi” oraz grupy składające się z co najmniej 30 mieszkańców Tczewa. Do wniosku

należy dołączyć szczegółowe uzasadnienie wraz z ocenami, recenzjami, czy opiniami bądź innymi dowodami uzasadniającymi wystąpienie o przyznanie medalu. Złożone wnioski opiniuje kapituła, w skład której wchodzi dotychczasowi laureaci medalu. Kapituła przedstawia przewodniczącemu Rady Miejskiej w terminie do 10 listopada każdego roku wyniki swojej pracy w postaci zaopiniowanych wniosków i ustala listę nominowanych za dany rok.

Dniem wręczenia medalu jest Dzień Tczewa, przypadający 30 stycznia.

Odszedł Mieczysław Chrzanowski

9 września zmarł Mieczysław Chrzanowski, przewodniczący Konwentu Organizacji Kombatantów w Tczewie. Był jednym z inicjatorów zjednoczenia wszystkich organizacji kombatantów w naszym mieście. Konwent powołano w 1996 r. Z czasem do związku dołączyły organizacje kombatantów z powiatu tczewskiego. Był to w tamtym czasie jedyny konwent organizacji kombatantów w Polsce.

Mieczysław Chrzanowski od początku pełnił funkcję przewodniczącego tej organizacji. Aktywnie włączał się do organizowania uroczystości patriotycznych w mieście, dbał o pomoc społeczno-bytową dla byłych żołnierzy, a także o to, aby trud, jaki wnieśli walcząc o wolność ojczyzny był należycie doceniany. Mieczysław Chrzanowski miał 85 lat.

Centrum Edukacji Dorosłych
Centrum Kształcenia
Ustawicznego w Tczewie

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1,
tel. 532-13-97, 531-69-50, 777-52-75,
fax: 777-62-86

Organizuje kursy przygotowujące
do matury

Przedmioty: język polski, matematyka, historia, WOS, geografia, fizyka, niemiecki, rosyjski, angielski

Czas trwania:

60 godzin (45 godzin do matury zewnętrznej – pisemnej, 15 godzin warsztaty i konsultacje do matury wewnętrznej ustnej)

Prowadzący

zajęcia: nauczyciele szkół średnich

Koncert jakich mało

Ray Wilson wystąpił w amfiteatrze

Takiego koncertu jeszcze w Tczewie nie było, to niewątpliwie największe artystyczne wydarzenie tegorocznych wakacji w naszym mieście. Ray Wilson – jeden z najbardziej wyjątkowych wokalistów i autorów rockowych świata, były wokalista zespołu Genesis wystąpił w tczewskim amfiteatrze. Towarzyszył mu zespół Stiltskin.

Artysta wykonał swoje największe przeboje, usłyszeliśmy również sporo „klasyków” legendarnej grupy Genesis. Największą trudność sprawiło Rayowi ... wymówienie słowa Tczew, ale udało się całkiem niezłe. Podczas dwugodzinnego koncertu publiczność bawiła się doskonale. Na zakończenie koncertu pracownicy ochrony musieli wręcz bronić dostępu na scenę rozetuzjowanym fanom. Podczas imprezy można było kupić płyty Raya Wilsona, m.in. najnowszy solowy album „Propaganda Man”.

Koncert zorganizowało Centrum Kultury i Sztuki.

Ray Wilson w 1997 roku zastąpił Phila Collinsa w roli wokalisty grupy Genesis. Stworzone wówczas utwory takie jak: **Congo**, **Shipwrecked** czy **Not About Us** na zawsze pozostały

w świadomości fanów zespołu i nie tylko. Wcześniej, bo w 1994 roku, debiutujący zespół **Stiltskin** z Rayem w składzie stworzył niezapomniany utwór **Inside**, który podbił listy przebojów całego świata. W 1999 r. Ray roku wydał album „**Millionairhead**” z zespołem CUT. Zespół nie zaistniał jednak na dłużej, a Ray współpracował w międzyczasie ze **Scorpions** czy djem **Arminem Van Burrenem** z, którym wykonał napisaną przez siebie kompozycję **Yet Another Day**. Bardzo ważne dla fanów szkockiego wokalisty okazały się jego solowe albumy; **Change** (2003) i **The next best thing** (2004). Od 2006 roku Ray Wrócił do pracy ze **Stiltskin** (całkowicie nowy skład zespołu) i stworzył pod szyldem **Ray Wilson & Stiltskin** album „**She**”. 20 kwietnia w sklepach pojawił się najnowszy album Raya Wilsona „**Propaganda Man**”.

Po wakacjach

Uniwersytet Trzeciego Wieku wznawia zajęcia

5 października o godz. 12.00 w auli Centrum Edukacji Dorosłych w Tczewie (ul. 30 Stycznia 1) odbędzie się inauguracja roku akademickiego 2009/2010 Tczewskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Wykład pt. „Wspomnienia Polonii Gdańskiej 1939 r.” wygłosi prof. Irena Jabłońska-Kaszewska.

5 października TUTW rozpocznie piąty rok działalności. Oprócz intere-

sujących wykładów uniwersytet oferuje kursy języków obcych, komputerowy oraz warsztaty tematyczne. Na wykłady, kursy i warsztaty TUTW zaprasza do sal CED oraz CWRDW.

Osoby zainteresowane i pragnące uczestniczyć w działalności uniwersytetu proszone są o kontakt osobisty w CED 5.10.br. lub telefonicznie 662 09 38 79.

Międzynarodowy

Przez cztery dni Tczewem rządili artyści. Podczas dziesiątej edycji festiwalu ZDARZENIA mogliśmy obejrzeć 40 artystycznych propozycji w wykonaniu ok. 400 uczestników. Po raz kolejny okazało się, że na wielu spektaklach liczba widzów znacznie przewyższała pojemność sal, w których prezentowali się artyści. Od X edycji Zdarzenia oficjalnie otrzymały imię Józefa Szajny – zmarłego w 2008 r., człowieka teatru, wielkiego przyjaciela tczewskiego festiwalu.

W prezentacjach konkursowych jurorzy, pod kierownictwem Piotra Tomaszuka (dyrektora Teatru Wierszalin), oceniali 8 projektów teatralnych. **Grand Prix** tegorocznych Zdarzeń zdobył spektakl „**Świat potępionych**” w wykonaniu **Akademii Sztuk Scenicznych** oraz **Uniwersytetu Karola w Pradze**. Nagrodzono także spektakl „**Der Kindershafe**” Akademii Teatralnej w Warszawie – Wydziału Lalkarskiego w Białymostku. Ta sama grupa otrzymała nagrodę publiczności za przedstawienie „**Najbrzydsza kobieta świata**”. Nagroda **Fair Play** przypadła artystom z **Grupy Teatralnej 14**.

Jury oceniającemu instalacje przewodniczył **Ślawomir Witkowski**, profesor ASP w Gdańsku. Spośród kompozycji przestrzennych, które pojawiły się w ośmiu punktach miasta jurorzy najwyższej ocenili „**Rozmowy kontrolowane**” – propozycję studentów **Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie** oraz **Politechniki w Krakowie**.

Na festiwal zaproszeni zostali laureaci poprzednich edycji Zdarzeń, którzy nie zawiedli publiczności przywożąc ze sobą interesujące spektakle. Wśród laureatów byli m.in. Audiowizualna Grupa Przyjaciół

Happening „Główna rola”

Festiwal ZDARZENIA im. Józefa Szajny

Tczewem rządzą artyści

Rh+, Teatr Zakład Krawiecki, Suka Off, Teatr La. Mort, Nicola Boccini. Ogromnym zainteresowaniem publiczności cieszyły się też propozycje gości specjalnych festiwalu – Teatru Korzenie, Teatru Poton, czy Teatru KTO, którego przedstawienie zrealizowane na parkingu przy ul. Łazienkiej, przygotowano na zakończenie festiwalu.

Od kilku lat festiwalowi Zdarzenia towarzyszą warsztaty interdyscyplinarne. Artystyczna młodzież ma szansę szkolić się pod okiem mistrzów. Nie inaczej było w tym roku. Finałem przedsięwzięcia były etudy zaprezentowane podczas pierwszego dnia imprezy.

Od tegorocznej edycji festiwalu nosi imię prof. Józefa Szajny, zmarłego w ubiegłym roku znakomitego człowieka teatru i wielkiego przyjaciela tczewskiego festiwalu. – To tutaj w 2002 r. profesor Szajna świętował swój jubileusz 55-lecia pracy artystycznej – wspominała **Halina Kasjaniuk**, dyrektor festiwalu. – Profesor mówił też, że taki festiwal jak Zdarzenia nie może odbywać się w żadnym wielkim mieście, powinien być organizowany w miejscu takim jak Tczew.

– Nazwisko prof. Szajny zawsze było gwarancją wysokiego poziomu festiwalu Zdarzenia – dodał prezydent Tczewa **Zenon Ody**. – Nadal w środowiskach artystycznych Tczew znany jest głównie dzięki Zdarzeniom.

Pamięci prof. Szajny poświęcony został sobotni wieczór. Uczestnicy happeningu „Główna rola”, w którym wzięli udział studenci uczelni artystycznych, przeszli z placu Hallera do Centrum Wystawienniczo-Regionalnego Dolnej Wisły. Tam odbył się plenerowy pokaz filmu „Człowiek zaniedbuje siebie” w reżyserii Henryka Janosa oraz uroczysta ceremonia nadania festiwalowi imienia Józefa Szajny. Otwarta została niezwykła **wystawa „TEART Józefa Szajny”**.

Tytuł wystawy „TEART Józefa Szajny” odnosi się do całości twórczości teatralnej i plastycznej artysty, do stworzonego przez Niego pojęcia „teart” czyli po prostu łączenia dyscyplin artystycz-

„TEART Józefa Szajny” – wystawa w CWRDW wzbudziła ogromne zainteresowanie.

nych.. Główny element wystawy stanowi kompozycja przestrzenna „Replika”. W ekspozycji znajdują się ponadto materiały ilustrujące dorobek artystyczny

Józefa Szajny, około 50 fotografów ze spektakli oraz kilkadziesiąt plansz prezentujących fragmenty międzynarodowych recenzji twórczości artysty. Aranżacją ekspozycji zajęł się Łukasz Szajna, syn artysty.

Na festiwalu Zdarzenia zjeżdża do Tczewa wielu artystów oraz liczna publiczność. Po raz kolejny okazało się, że ogromnym prob-

lemem festiwalu są zbyt małe sale. Nie są one w stanie pomieścić wszystkich, którzy chcieliby obejrzeć spektakle. A szkoda...

M.M.

Warsztaty aktorskie prowadził m.in. Teatr Korzenie.

„Der Kindershafe” – jeden z nagrodzonych spektakli.

Publiczność szczerze wypełniała sale, gdzie odbywały się spektakle.

Pierwszy dzwonek

Inauguracja w nowej auli

5755 uczniów rozpoczęło 1 września naukę w siedmiu tczewskich szkołach podstawowych i trzech gimnazjach samorządowych. Dodatkowo do oddziałów zerowych w szkołach podstawowych uczęszcza 352 sześciolatków. Ponad 1332 dzieci rozpoczęło zajęcia w przedszkolach.

Uroczysta inauguracja roku szkolnego 2009/2010, z udziałem przedstawicieli samorządu miasta odbyła się w Gimnazjum nr 1 – w oddanej właśnie do użytku auli. Gościem honorowym uroczystości był **Walenty Faterkowski**, obrońca tczewskich mostów z września 1939 r., który tego dnia otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa.

Budowa auli trwała niespełna rok – od 15 września ubiegłego roku do 18 czerwca 2009. W dobudowanym skrzydle znajdują się także szatnie. To doskonały prezent od samorządu miasta w przededniu 50. urodzin szkoły, które placówka będzie obchodzić w 2010 r.

Tadeusz Dzwonkowski, dyrektor Gimnazjum nr 1 oraz **Wojciech Głowiński**, przewodniczący Rady Rodziców, w imieniu całej szkolnej społeczności, podziękowali za nowy obiekt tym wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania. – Aula będzie przydatna w edukacji artystycznej naszej młodzieży, to tutaj będą się odbywały szkolne uroczystości – powiedział dyr Dzwonkowski. – Od razu deklaruję, że aula nie będzie wykorzystywana wyłącznie przez naszą szkołę. To miejsce powinno służyć także innym placówkom oświatowym Tczewa.

Podczas inauguracji roku szkolnego prezydent Tczewa wręczył dziesięciu nauczycielom mianowanym akty awansu zawodowego. Nominacje na kolejne 5 lat otrzymali dyrektorzy tczewskich gimnazjum – **Tadeusz Dzwonkowski** (G 1), **Piotr Przybylak** (G 2), **Lech**

Prezydent Tczewa wręczył nauczycielom akty awansu zawodowego.

Stoliński (G 3).

Na inaugurację roku szkolnego młodzież przygotowała program artystyczny nawiązujący do wydarzeń z 1 września 1939 r. Głos zabrał także gość honorowy **Walenty Faterkowski**, który wspominał własne przeżycia z pierwszych dni wojny. – Miasto Tczew zawsze było mi bliskie, bo tu rozpocząłem życie zawodowe, tu poznałem moją żonę – mówił. – Byliśmy młodzi i szczęśliwi, aż do wybuchu wojny. Ona brutalnie przeinaczyła nasze życie. Po walkach dostałem się do niewoli, w której spędziłem 5 lat i 7 miesięcy.

– Wybuch wojny nas wcale nie zaskoczył – wspominał Walenty Faterkowski. – Już od 27 sierpnia pełniliśmy wartę. Do ostatniej zmiany doszło 31 sierpnia o godz. 14.00. Jeszcze wówczas nie wiedzieliśmy, jak ciężka czeka nas przeprawa. O 4.45 przed przyczółkiem wschodnim mostu kolejowego, od strony Lisewa stanął pociąg towarowy. Czekał na pod-

niesienie kraty, która uniemożliwiła wjazd. Dzięki kolejarzom z Szymankowa, zostaliśmy uprzedzeni, że zamiast polskiego maszynisty, w jego mundurze jedzie Niemiec. Krata nie została podniesiona. Za pociągiem towarowym nadjechała drezyna motorowa, a 100 metrów za nią pociąg pancerny. Rozpoczął się atak na wschodni przyczółek mostu. Z pociągu wylegli żołnierze SS z Gdańska i batalion niemieckiej Straży Granicznej. Nasz przyczółek bronił się, Niemcy odnieśli poważne straty. Po godzinie walki, doszedłem do wniosku, że nie damy rady, że przewaga wroga jest zbyt duża. Pułkownik Janik podjął decyzję o wycofaniu się. Most został wysadzony.

(O Walentym Faterkowskim czytaj też na str. 9 i 11)

Małgorzata Mykowska

Liczba uczniów w szkołach podstawowych:

- SSP nr 2 – 585 oraz 43 w klasach „0”
- SP nr 5 – 343 oraz 54 w klasach „0”
- SP nr 7 – 252 oraz 24 w klasach „0”
- SP nr 8 – 280 oraz 42 w klasach „0”
- SP nr 10 – 687 oraz 52 w klasach „0”
- SP nr 11 – 760 oraz 55 w klasach „0”
- SP nr 12 – 980 oraz 82 w klasach „0”

Liczba uczniów w gimnazjach:

- Gimnazjum nr 1 – 756
- Gimnazjum nr 2 – 402
- Gimnazjum nr 3 – 710

Liczba dzieci w przedszkolach:

- Przedszkole nr 8 – 167
- Przedszkole nr 9 – 179
- Przedszkole Sióstr Miłosierdzia – 176
- Przedszkole „Czwóreczka” – 149
- Przedszkole „Chatka Puchatka” – 140
- Przedszkole „Akademia Krasnoludków” – 88
- Przedszkole „Jarzębinka” – 166
- Przedszkole „Jodełka” – 156
- Przedszkole „Muszelka” – 91
- Przedszkółka Misia Uszatka – 20

Uczestnicy uroczystości brawami na stojąco podziękowali Walentemu Faterkowskiemu za wojenną opowieść i udział w inauguracji roku szkolnego.

W 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej

Tysiące tczewian na bulwarze

Tysiące tczewian i zaproszonych gości wzięło udział w uroczystościach 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Gościem najważniejszym był porucznik Walenty Faterkowski – ostatni z żyjących obrońców tczewskich mostów w 1939 r. Walenty Faterkowski otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa. Młodzieży najbardziej podobała się inscenizacja historyczna przypominająca wydarzenia z pierwszego dnia wojny.

Uroczystości w Tczewie rozpoczęły się mszą św. w farze. Po mszy uczestnicy przemaszcerowali na Bulwar Nadwiślański, gdzie przy obelisku upamiętniającym obrońców Tczewa, zaplanowano oficjalne uroczystości.

W przemówieniach kilkakrotnie stanowczo dementowano informację niektórych rosyjskich tytułów prasowych o współodpowiedzialności Polski za II wojnę światową. – Nie wolno przechodzić obojętnie obok doniesień stawiających ofiary w miejscu sprawców wojny – mówiła minister **Bożena Borys-Szopa**, doradca prezydenta RP. – Polacy podejmując jako pierwsi w świecie walkę z niemieckim nazizmem, stanęli w obronie praw najważniejszych, w obronie fundamentów europejskiej cywilizacji. Czy istnieją dzisiaj wartości, dla których obrońcy tczewskich mostów gotowi byli złożyć i oddać życie?

– To Hitler i Stalin ponoszą pełną odpowiedzialność za rozpętanie II wojny światowej – dodał **Kazimierz Ickiewicz**, historyk i radny Rady Miejskiej w Tczewie.

Kazimierz Ickiewicz przypomniał historyczne wydarzenia, które rozegrały się w Tczewie 1 września 1939 r.: *Z wielu przesłanek wynika, że druga wojna światowa zaczęła się w Tczewie.*

wie. Tu nastąpił pierwszy atak nieprzyjaciela. Natarcie lądowe na Tczew, przewidziane na godzinę 4:45, poprzedził nalot 6 bombowców i 6 myśliwców niemieckich, które wystartowały o godzinie 4:26 z lotniska pod Elblągiem i dla zmylenia nadlatując od

południa o godzinie 4:34 zbombardowały dworzec PKP, tereny w pobliżu zachodniego przyczółka mostów oraz koszarzy 2. Batalionu Strzelców. Bomby zrzucono także w centrum miasta, w rejonie elektrowni. Nalot na te obiekty powtórzono dwukrotnie i trwał on około 10 minut. Byli zabici i ranni: żołnierze, kolejarze i ludność cywilna.

Po tym ataku o godzinie 4:40 bombardowany był Wieluń, a o godzinie 4:45 padły dopiero strzały z pancernika „Schleswig-Holstein” na polską placówkę wojskową na Westerplatte. W tym samym czasie nastąpił drugi atak na Tczew o godzinie 4:45, w ramach „Aktion Zug” pociąg tranzytowy Nr 963 zatrzymał się przed mostem od strony wschodniej. Z wagonów wybiegli żołnierze Selbstschutzu i SS-mani z zamiarem opanowania mostów i miasta. Na polskim brzegu nie dano się jednak zaskoczyć.

Por. Walenty Faterkowski, z rąk prezydenta Tczewa **Zenona Odyi** oraz przewodniczącego Rady Miejskiej **Włodzimierza Mroczkowskiego** otrzymał

Kwiaty pod obeliskiem złożyli m.in. żołnierze 16. Tczewskiego Batalionu Saperów.

najwyższe wyróżnienie samorządu miasta – honorowe obywatelstwo Tczewa.

97-letni dzisiaj, Walenty Faterkowski, 70 lat temu w dniu 1 września 1939 roku był dowódcą 2 plutonu w 1 kompanii 2. Batalionu Strzelców. Zadaniem ppor. Walentego Faterkowskiego i jego żołnierzy była obrona wschodniego przyczółka mostów. Walenty Faterkowski otrzymał także medal Pro Memoria przyznany przez kierownika Urzędu ds. Kombatanatów i Osób Represjonowanych.

Przy obelisku odczytano apel poległych, żołnierze 16. Tczewskiego Batalionu Saperów oddali salwę honorową. Przy obelisku delegacje złożyły wiązanki kwiatów. Swoją wiązankę położył także Walenty Faterkowski.

Po części oficjalnej, na bulwarze odbyło się widowisko historyczne przypominające wydarzenia z 1 września 1939 r. w Tczewie.

Honorowy patronat nad uroczystościami w Tczewie objął prezydent RP Lech Kaczyński.

M.M.

W CWRDW jak przed 70 laty

Wydawali przepustki i karty mobilizacyjne

Przez dwa dni odwiedzający Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły w Tczewie mogli poczuć atmosferę wydarzeń sprzed 70 lat. Wszystko to dzięki Samodzielnej Grupie Odtworzeniowej POMORZE, która wspólnie z CWRDW przygotowała rekonstrukcję historyczną z początków II wojny światowej.

Na terenie Centrum powstały cztery posterunki graniczne: polskie i niemieckie. Zostały wywieszzone obwieszczenia mobilizacyjne z sierpnia 1939 r. Od polskich żołnierzy można było otrzymać kartę mobilizacyjną, a żołnierze niemieccy wydawali przepustki graniczne. Rejon CWRDW był patrolowany, przechodnie byli legitymowani. Tak nietypowo w Tczewie rozpoczęły się obchody 70 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

W Centrum była także możliwość zobaczenia niepublikowanych do tej pory zdjęć z 5 września 1939 r., wykonanych przez niemieckiego żołnierza w przeddzień wizyty Gauleitera NSDAP w Gdańsku, Alberta Forstera. Zdjęcia pochodzą z kolekcji Tomasza Żuroch-Piechowskiego.

M.M.

SGO „Pomorze” z siedzibą w Tczewie jest zrzeszeniem miłośników historii i militariów. Istotnym zadaniem jest odtwarzanie historycznego wyposażenia, umundurowania, uzbrojenia i zasad wyszkolenia żołnierzy jednostek Wojska Polskiego działających na terenie Pomorza w XX wieku. SGO „Pomorze” odtwarza umundurowanie i wyposażenie żołnierzy polskich, niemieckich i radzieckich. Dzięki temu, jest w stanie realizować główny cel, którym jest prowadzenie działalności edukacyjnej. Organizuje i bierze udział w inscenizacjach historycznych, prowadzi spotkania z młodzieżą w szkołach. SGO „Pomorze” bierze czynny udział w akcjach charytatywnych, przekazuje także na aukcje sprzęt cywilno-wojskowy.

Żywa lekcja historii na bulwarze

Wojna zaczęła się w Tczewie

O pierwszych dniach II wojny światowej napisano już wiele, także o tym co 70 lat temu 1 września działo się w Tczewie. Co innego jednak przeczytać, a co innego zobaczyć. W 70 rocznicę wybuchu II wojny światowej, mieszkańcy Tczewa mogli na własne oczy przekonać się, jak wyglądały walki o tczewskie mosty. Ta żywa lekcja historii zgromadziła kilka tysięcy widzów.

Wszystko to dzięki widowisku historycznemu przypominającemu walki o tczewskie mosty. Inscenizacja rozpoczęła się od sceny poprowadzenia na miejsce

egzekucji przez żołnierzy niemieckich polskich inspektorów celnych i kolejarzy.

O godzinie 4:45, w ramach „Aktion Zug” pociąg tranzytowy Nr 963 zatrzymał się przed mostem od strony wschodniej. Obsługę pociągu stanowili niemieccy żołnierze przebrani w mundury polskich maszynistów. Pociąg zamiast deklarowanego transportu była wioził ukrytych w wagonach niemieckich żołnierzy. Ich zadaniem było przejechanie mostu na Wiśle i opanowanie tczewskiego dworca. Tczewianie ostrzeżeni przez dyżurnego ruchu w Szymankowie, przestawili zwrotnicę i pociąg wje-

chał na ślepy tor. Za to nieprzewidziane opóźnienie Niemcy wymordowali polskich pracowników kolejowych i ich rodziny ze stacji Szymankowo.

Z wagonów wybiegli żołnierze Selbstschutzu i SS-mani z zamiarem opanowania mostów i miasta. Zdecydowane działania żołnierzy z 2. Batalionu Strzelców umożliwiły hitlerowcom przechwycenie strategicznie ważnych mostów na Wiśle. Na rozkaz ppłka Stanisława Janika mosty zostały wysadzone dla dalszej wojny obronnej całej Polski. Uczestnicy inscenizacji historycz-

nej mogli obserwować (także na teledzienniku) nierówne zmagania wojsk polskich i niemieckich na moście aż do jego wysadzenia. Lektor cały czas informował o kolejnych etapach walk. Wyświetlono też film dokumentujący naloty na Tczew z 1939 r.

Uroczystościom towarzyszył koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu Chóru Męskiego ECHO oraz koncert Harcerskiej Orkiestry Dętej. Na zakończenie można było obejrzeć sprzęt wojskowy, a na wszystkich uczestników czekał poczęstunek.

M.M.

Za bohaterstwo**Walenty Faterkowski obywatelem Tczewa**

Walenty Faterkowski przyjmuje odznaczenie z rąk prezydenta Tczewa Zenona Ody.

Rada Miejska w Tczewie jednoznacznie zdecydowała o przyznaniu honorowego obywatelstwa Tczewa 97-letniemu porucznikowi Walentemu Faterkowskiemu. Jest on ostatnim z żyjących obrońców tczewskich mostów (urodził się 25 stycznia 1912 r., obecnie mieszka w Nowej Soli). Uroczyste nadanie honorowego obywatelstwa nastąpiło 1 września podczas oficjalnych obchodów 70 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Podczas wojny obronnej 1939 r. Walenty Faterkowski był dowódcą 2 plutonu w 1 kompanii 2. Batalionu Strzelców. Zadaniem ppor. Walentego Faterkowskiego i jego żołnierzy była obrona wschodniego przyczółka mostów przed atakiem hitlerowskim. Efektem działań polskich żołnierzy było wysadzenie mostu, a tym samym uniemożliwienie Niemcom szybkiego zajęcia miasta i przetransportowania sprzętu wojskowego.

Rada Miejska w Tczewie w dniu 27 sierpnia 2009 roku nadała Panu Wa-

alentemu Faterkowskiemu najwyższe samorządowe wyróżnienie – tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa za bohaterstwo

Zdjęcie przedwojenne.

w obronie tczewskich mostów w dniu 1 września 1939 roku podczas wojny obronnej Polski.

Plk. Stanisław Janik, dowódca 2. Batalionu Strzelców podczas kampanii wrześniowej oraz koło ZBOWiD z Nowej Soli występowali o nadanie Walentemu Faterkowskiemu Krzyża Virtuti Militari. Oba wnioski pozostały bez odpowiedzi.

Honorowi Obywatele Miasta Tczewa:

1. Lech Wałęsa (1990)	11. Franciszek Fabich (2001)
2. Bogdan Borsewicz (1990)	12. prof. Józef Szajna (2001)
3. Łucja Wydrowska-Biedunkiewicz (1990)	13. ks. bp. prof. dr hab. Jan Bernard Szlaga (2002)
4. ks. Stanisław Cieniewicz (1990)	14. Roman Landowski (2003)
5. ks. Janusz Stanisław Pasierb (1991)	15. Klaus Lohmann (2004)
6. Alfred Schickentanz (Niemcy, 1994)	16. Ryszard Karczykowski (2005)
7. ks. Piotr Wysga (1996)	17. Jerzy Kubicki (2005)
8. prof. zw. dr hab. Kazimierz Denek (1998)	18. Prof. Józef Lisowski (2006)
9. Zdzisław Jaśkowiak (2000)	19. Kazimierz Piechowski (2006)
10. Roman Klim (2000)	20. Jan Rogowski (2008)
	21. Walenty Faterkowski (2009)

Proponowane formy doskonalenia w Centrum Edukacji Dorosłych – Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Tczewie

Oferta od 1 września do 31 grudnia 2009 r.

- **Zadania opiekuna stażu warsztaty** – 4 godziny
termin: **21 września 2009**,
godz. **16:00**, sala 204 CED
- **Planowanie i dokumentowanie pracy nauczyciela – awans zawodowy na nauczyciela mianowanego warsztaty** – 4 godziny
termin: **28 września 2009**,
godz. **16:00**, sala 204 CED
- **Planowanie i dokumentowanie pracy nauczyciela – awans zawodowy na nauczyciela dyplomowanego warsztaty** – 4 godziny
termin: **19 października 2009**,
godz. **16:00**, sala 204 CED
- **Jak przeprowadzić ciekawą lekcję wychowawczą?**
warsztaty dla nauczycieli szkół podstawowych – 4 godziny
termin: **9 listopada 2009**,
godz. **16:00**, sala 204 CED
- **Jak przeprowadzić ciekawą lekcję wychowawczą?**
warsztaty dla nauczycieli gimnazjów – 4 godziny
termin: **30 listopada 2009**,
godz. **16:00**, sala 204 CED
- **Metody aktywne w pracy nauczyciela**
warsztaty – 4 godziny
termin: **7 grudnia 2009**,
godz. **16:00**, sala 204 CED

Wymagane wcześniejsze zgłoszenie na drukach zamieszczonych na stronie: www.ced.tczew.com.pl lub www.ced.tczew.com.pl/odn.html

PROPONOWANE KONKURSY W ROKU SZKOLNYM 2009/2010:

- X/2009 – konkurs wiedzy o Tczewie dla gimnazjów (750-lecie),
- III/2010 – konkurs wiedzy o Tczewie dla szkół podstawowych (750-lecie),
- III-IV/2010 – Powiatowy Konkurs Ekologiczny,
- III/2010 – Miejskie Konkursy Językowe (dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych i uczniów gimnazjów)
- V/2010 – Miejski Konkurs Języka Angielskiego dla uczniów klas III szkół podstawowych

Dyżury doradców metodycznych

- Poniedziałek /godz. 13³⁰–16⁰⁰ /Alicja Olszewska, tel. 600-410-371; e-mail ala505@wp.pl
- Środa /godz. 14⁰⁰–16⁰⁰ /Wasyła Cychowska, tel. 604-416-227; e-mail wc412@wp.pl
- Czwartek /godz. 14³⁰–16³⁰ /Wasyła Cychowska
- Czwartek /godz. 15³⁰–17⁰⁰ /Alicja Olszewska

VIII Festiwal Grzegorza Ciechowskiego

Grand Prix dla warszawiaków

Pięć zespołów zmierzyło się z twórczością Grzegorza Ciechowskiego.

Warszawski zespół „Phantom Taxi Ride” zdobył Grand Prix podczas IV Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Grzegorza Ciechowskiego oraz nagrodę fanklubu Republiki. Konkurs był jednym z elementów ósmej już edycji Festiwalu Grzegorza Ciechowskiego „In Memoriam”, który co roku pod koniec sierpnia odbywa się w mieście, w którym artysta się urodził i spędził kilkanaście lat życia. W tym roku impreza odbyła się dokładnie w 52. rocznicę urodzin zmarłego w 2001 r. artysty.

Tym razem, po raz pierwszy impreza odbywała się w Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły. Na dziedzińcu udało się stworzyć kameralną, „klimatyczną” przestrzeń, odpowiadającą charakterowi festiwalu. Szczególną atrakcją była wystawa niepublikowanych dotąd zdjęć Grzegorza Ciechowskiego, z których wiele dokumentuje prywatne życie Obywatela GC. Wystawę można oglądać w CWRDW jeszcze do 22 grudnia.

Impreza jak co roku ściągnęła wielbicieli twórczości Grzegorza Ciechow-

skiego i zespołu Republika. Przed jury, w którym zasiadali przyjaciele i współpracownicy artysty, zaprezentowało się pięć zespołów, które zmierzyły się z twórczością tczewianina. Zanim jednak rozpoczął się konkurs, na scenie pojawiła się Monika Śmiełowska, uczennica I LO, którego absolwentem był Grzegorz Ciechowski. Wykonała utwór „Biała flaga”. Każdy z uczestników rywalizacji mógł zaprezentować jedynie dwa utwory. Laureaci Grand Prix wykonali „Republikę marzeń” oraz „Synonimy”. Pierwsze miejsce zdobyły „Zielone Ludki”, drugie – „Pomidory”, a trzecie – „Saluminesia”.

Po konkursie wystąpiły grupy „Bajzel”, grupa Adama Wendta oraz „Harmidersi”. Swoje umiejętności zaprezentowali także młodzi tczewscy D.J-e, tworzący nowe utwory na bazie twórczości Ciechowskiego (Tomasz Dąbrowski, Maciej Chamski, Maciej Osiowski).

Organizator imprezy to Gazeta Reklamowa, Agencja Impresyjna Pop&Art.

M.M.

Wystawę niepublikowanych zdjęć artysty można oglądać do 22 grudnia w CWRDW.

Tczew w projekcie PRESTO

Rowery na dworcu

W najbliższym czasie dworzec tczewski zostanie poddany daleko idącym przekształceniom. Warto, by w czasie jego przebudowy pomyśleć o potrzebach mieszkańców, którzy zechcą w większym niż dotąd stopniu korzystać z rowerów w codziennych dojazdach. Nie musimy wymyślać wszystkiego od nowa. Wystarczy skorzystać z doświadczeń innych, którym udało się już te kwestie pomyślnie rozwiązać. Jak to się robi w Holandii?

Najprostszymi ułatwieniami życia rowerzystów na dworcach holenderskich są rynny prowadzące wzdłuż schodów. Umożliwiają one wyjście z peronów bez konieczności brania roweru na ramię. Takie udogodnienia mają znaczenie dla przyjeżdżających do miasta z rowerem. Będzie ich w Tczewie przypuszczalnie coraz więcej, gdy promocja miasta jako rowerowej stolicy Pomorza okaże się skuteczna. Gdy powstanie wygodny dojazd z dworca prowadzący wzdłuż Kanału Młyńskiego nad Wisłę pod przyczółkami mostów tczewskich ich liczba będzie liczona w setkach.

Szyna rowerowa przy schodach na peron kolejowy.
Źródło: materiały BYPAD

Budowa rynien wzdłuż schodów nie wymaga wielkich nakładów. Warto jednak pomyśleć o bardziej wygodnych sposobach pokonywania różnic wysokości między peronami a ulicami miasta. Będą one służyły nie tylko rowerzystom, ale wszystkim podróżnym – zwłaszcza niepełnosprawnym lub obciążonym bagażem. Takimi rozwiązaniami są rampy. Wymagają one więcej miejsca (ich nachylenie jest dużo mniejsze niż nachylenie schodów), ale są dużo praktyczniejsze niż windy czy ruchome platformy dla wózków inwalidzkich budowane niekiedy na naszych dworcach (w Tczewie takie urządzenie jest zainstalowane – kiedy było używane ostatni raz?).

Dla samych rowerzystów dużo ważniejsze będzie opracowanie udogodnień do parkowania rowerów. Wynika to z faktu, że rower jest bardzo częstym sposobem docierania do stacji rowe-

rowego miasta, którym Tczew się staje. Taki sposób wybiera od 30 do 40 proc. wszystkich podróżnych korzystających z kolei w Holandii. Jeśli z dworca w Tczewie korzysta do 20 tysięcy osób dziennie, oznaczałoby to, że liczba potencjalnie potrzebnych miejsc do parkowania rowerów wyniesie od 3 do 4 tysięcy. O takim rzędzie wielkości powinniśmy mówić już teraz. Kolejna okazja modernizacji dworca nie pojawi się przecież wcześniej niż za kilkanaście (kilkadziesiąt) lat.

Przy takiej liczbie miejsc do parkowania rowerów, jeśli wiemy, że 6 do 10 rowerów można zaparkować na powierzchni potrzebnej dla jednego samochodu, warto zakładać parkowanie na dwóch poziomach. (por. poniższy rysunek). Wówczas rowery zajęły by dużo mniej miejsca, łatwiej byłoby ich strzec, a dojazd rowerem byłby bardziej atrakcyjny – dojscie do peronu zajmowałoby dużo mniej czasu.

Modernizacja linii kolejowej Warszawa- Gdańsk poprawi prędkość i komfort podróżowania do Trójmiasta. Można mieć nadzieję, że wielu mieszkańców Tczewa, wybierając się na studia lub do pracy w Trójmieście, uzna, że podróż koleją to lepsza opcja niż nieprzewidywalne i uciążliwe stanie w korkach na wjeździe do Gdańska. Warto więc pomyśleć o zadbanie o potrzeby miejscowych rowerzystów na dworcu tczewskim już teraz.

Piotr Kuropatwiński

Przykład piętrowego, samoobsługowego udogodnienia do parkowania rowerów Źródło: www.cycle-works.com

KRÓTKO

• III Nadwiślańskie Spotkania Regionalne

Oddział Kociewski Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Tczewie zaprasza na III Nadwiślańskie Spotkania Regionalne, które odbędą się w dniach 8-10 października br. Tematem przewodnim tegorocznych spotkań będzie II wojna światowa. Zostaną wygłoszone prelekcje na temat miejsc, które jako pierwsze stały się ofiarami wojny. Dla uczniów szkół średnich przewidziano spotkania z przedstawicielami Muzeum KL Stutthof oraz Muzeum Drugiej Wojny Światowej. Nowym tej cyklicznej imprezy jest projekcja filmowa (film „Sophie Scholl”) oraz występ muzyczny. III NSR zostały dofinansowane przez Samorząd Miasta Tczewa oraz Związek Miast Nadwiślańskich, a honorowy patronat objął Przewodniczący Sejmiku Województwa Pomorskiego prof. Brunon Synak. Szczegółowy program dostępny na stronie: www.nsr.tczew.pl. Wstęp bezpłatny!

• Przedłuż ważność Karty Miejskiej

Urząd Miejski w Tczewie przypomina uczniom wszystkich rodzajów szkół w Tczewie, posiadających Kartę Miejską, o konieczności przedłużenia ważności karty na kolejny rok szkolny (należy dostarczyć kopię przedłużonej legitymacji szkolnej).

Przedłużenia można dokonać w punkcie Karty Miejskiej przy Dworcu PKP w dni robocze w godz. 10:30 do 18:00.

• Uroczystości w Szpęgawsku

Prezydenci miast Tczewa i Starogardu Gdańskiego, starostowie powiatów tczewskiego i starogardzkiego, wójt gminy Starogard Gdański, parafia św. Wojciecha w Starogardzie Gd. zapraszają na uroczyste oddania hołdu ofiarom II wojny światowej w 70. rocznicę mordu na Ziemi Kociewskiej.

Uroczystość odbędzie się 27 września w Lesie Szpęgawskim, miejscu pamięci narodowej.

PROGRAM:

Godz. 13.00 – zbiórka delegacji na miejscu uroczystości

Godz. 13.15 – hymn państwowy, wystąpienie okolicznościowe, złożenie kwiatów przez delegację

Godz. 14.00 – uroczysta msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem J. E. ks. bp Jana Bernarda Szłagi

Godz. 15.00 – Apel Poległych, salwa honorowa, pieśń „Rota” w wykonaniu Miejskiej Orkiestry Dętej SCK.

• Zmiany w uchwale

Radni wprowadzili zmiany do uchwały dotyczącej przepisów porządkowych przy przewozie osób korzystających z komunikacji miejskiej w Tczewie. Zmiany dotyczą czynności związanych z anulowaniem nałożonej opłaty dodatkowej w przypadku okazania przez podróżnego w terminie siedmiu dni (a nie trzech jak widniało w uchwale z marca br.) od nałożenia tejże opłaty, ważnego biletu lub udokumentowania, że jest uprawniony do przejazdu bezpłatnego bądź ulgowego.

„Solidarność” w CWRDW

Wystawę „Solidarność tczewska w latach 1980–2009” można oglądać w Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły. Wystawę zorganizowano z okazji 29 rocznicy powstania NSZZ Solidarność w naszym mieście. Na wystawie można obejrzeć dokumenty, zdjęcia i przedmioty dotyczące strajków w Fabryce Przekładni Samochodowych POLMO oraz innych tczewskich zakładach pracy. Są też zbiory będące efektem pracy poligraficznej internowanych tczewian w grudniu 1981 r. Zwiedzający ekspozycję mogą się zapoznać z informacją na temat tczewskich strajków w grudniu 1970 r. oraz w 1980 r. W sierpniu 1980 r. strajkowały m.in. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, Zakład Produkcyjno-Naprawczy Mechanizacji Rolnictwa, Meblarska Spółdzielnia Pracy „Jedność”, FPS „Polmo”, Stocznia Rzeczna, stacja towarowa PKP w Zajączkowie Tczewskim. W latach 1980–1981 w Tczewie powstało kilkadziesiąt komisji zakładowych NSZZ „Solidarność”.

Centrum Edukacji Dorosłych
Centrum Kształcenia
Ustawicznego w Tczewie

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1,
tel. 532-13-97, 531-69-50, 777-52-75,
fax: 777-62-86

**Zapisy na kursy językowe
dla osób indywidualnych
i firm**

rok szkolny 2009/2010

angielski ★ niemiecki ★ francuski
★ hiszpański ★ rosyjski

Nauka języków w CED to:

- Wykwalifikowana, sprawdzona kadra lektorów!
- Przygotowanie do międzynarodowych egzaminów!
- Kilkanaście grup o zróżnicowanym poziomie!
- Interesujące metody zajęć
- Konkurencyjne ceny!
- Atrakcyjny system zniżek!!!
- m.in. zajęcia w pracowniach multimedialnych

Dwudziesta rocznica powstania Komitetów Obywatelskich

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie odbyła się konferencja pt. „Dwudziesta rocznica powstania Komitetów Obywatelskich”. Patronami konferencji byli poseł Jan Kulas i prezydent Tczewa Zenon Ody. Konferencji towarzyszyła wystawa pt. „Fenomen Komitetów Obywatelskich”.

(...) 12 września 1989 roku powstał pierwszy niekomunistyczny rząd w powojennej Polsce, rząd premiera Tadeusza Mazowieckiego. Od tego historycznego faktu mija już 20 lat! Jednakże dla odzyskania demokracji na „dole”, na poziomie gminnym, najważniejsze były wybory do rad gmin z **27 maja 1990 r.** W naszym przekonaniu dzień 27 maja powinien być powszechnym świętem samorządności i organizacji pozarządowych.

Aby pokazać, udokumentować i promować dziedzictwo ruchu Komitetów Obywatelskich, postanowiono zorganizować trzy merytoryczne konferencje o ambicjach popularno-naukowych. Koordynatorem tych konferencji jest Adam Chyła. Na konferencjach tych przedstawiony zostanie rozwój i znaczenie Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa w szerszym kontekście regionalnym. Tczewski Komitet Obywatelski od początku należał do najbardziej aktywnych i znaczących w ruchu obywatelskim woj. gdańskiego. Od początku też Jan Kulas reprezentował tczewski Komitet Obywatelski w Radzie Porozumienia Komitetów Obywatelskich Miast i Gmin Woj. Gdańskiego. Z tego też tytułu reprezentował on Radę Porozumienia na ogólnopolskich konferencjach Komitetów Obywatelskich, organizowanych w okresie 1989–1990 w Sali Kolumnowej Sejmu RP.

Pierwsza z tych konferencji pt. „Dwudziesta rocznica powstania Komitetów Obywatelskich” odbyła się 24 lipca 2009 r. Druga pt. „Współtwórcy i liderzy Komitetów Obywatelskich 1989–1990” odbędzie się 16 listopada 2009 r., trzecią pt. „Komitety Obywatelskie współtwórcami samorządu terytorialnego” zaplanowano na 27 kwietnia 2010 r. Owoce tych konferencji, spotkań, dyskusji, wystaw – będzie popularno-naukowa publikacja. Ważne będzie także zachowanie dokumentacji filmowej z tych trzech debat obywatelskich.

Na konferencji „Dwudziesta rocznica powstania Komitetów Obywatelskich” przekazano pozdrowienia i słowa poparcia dla inicjatywy promocji dziedzictwa Komitetów Obywatelskich od Marszałka Senatu Bogdana Borsewicza. W jego imieniu słowa te przekazała Małgorzata Gładysz. Gościem honorowym tej konferencji był ojciec Maciej Zięba, Dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności (ECS) w Gdańsku.

W okolicznościowym słowie podkreślił on twórczy i historyczny wymiar fenomenu Komitetów Obywatelskich. Zadeklarował również pomoc i wsparcie ECS.

Podczas konferencji „Dwudziesta rocznica powstania Komitetów obywatelskich” wygłoszono następujące referaty, dodajmy ciekawe i bogate w treści:

1. Paweł Adamowicz, „Znaczenie ruchu Komitetów Obywatelskich dla regionu gdańskiego”
2. Bogdan Wiśniewski, „Aktywizacja społeczności lokalnej na przykładzie Komitetu Obywatelskiego w Pelplinie”
3. Marian Sarnowski, „Udział Solidarności w powstaniu Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa”
4. Adam Cherek, „Powstanie Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa”
5. Wojciech Szramowski, „Fenomen Ruchu Młodzieży Niezależnej w Tczewie”
6. Ferdynand Motas, „Moja droga do Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa”
7. Jan Kulas, „Rola i znaczenie Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa”

(...) Konferencji towarzyszyła wystawa pt. „Fenomen Komitetów Obywatelskich” dokumentująca słowo, obraz i plakaty z działalności Komitetów Obywatelskich w obszarze obecnego woj. pomorskiego. Niewątpliwie jest to największa wystawa o Komitetach Obywatelskich, jaką dotychczas udało się zorganizować. Konferencja i wystawa prezentują genezę i znaczenie ruchu obywatelskiego w regionie i w Tczewie. Bez poznania historii i osób działających w Komitecie Obywatelskim Miasta Tczewa – nie da się zrozumieć najnowszych dziejów i tożsamości naszego miasta.

Przy tej szczególnej okazji chcemy serdecznie podziękować wszystkim współorganizatorom konferencji „Dwudziesta rocznica powstania Komitetów Obywatelskich” i wystawy „fenomen Komitetów Obywatelskich”, szczególnie honorowym prelegentom, prezydentowi Tczewa i pracownikom Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie.

**Jan Kulas Poseł na Sejm RP
Klub Parlamentarny PO**

Najładniejsze posesje

Po raz pierwszy nagrodzono elewacje

Już po raz dwunasty odbył się konkurs na „Najładniej utrzymany dom, balkon, elewację, otoczenie”, organizowany przez Urząd Miejski w Tczewie. W ubiegłym roku po raz pierwszy dodano kategorię „elewacja”, ale dopiero w tegorocznej edycji udało się wyłonić jej zwycięzców. Do konkursu zgłoszono 9 elewacji, a 35 zgłoszeń dotyczyło pozostałych kategorii.

Specjalnie powołana komisja (radna Gertruda Pierzynowska, Iwona Base i Janusz Landowski z Wydz. Spraw Komunalnych UM oraz Arlena Haase-Witczak – miejski konserwator zabytków) obejrzała wszystkie miejsca zgłoszone do konkursu.

WYNIKI

• w kategorii budynków wielomieszkańczych:

balkony

I miejsce – Iwona Gaj (ul. Kasztanowa 6) oraz Sabina Nikolajuk (ul. Sambora 10)
II miejsce – Barbara Kowalska (ul. Andersena 5) oraz Maria Sołtys (ul. Woj. Polskiego 29)

III miejsce – Hanna Bahr (ul. Jodłowa 1) oraz Dorota Lis (ul. Sadowa 7).

Ponadto komisja dziękuje za udział w konkursie: Bożenie Minuth (ul. Kasztanowa 11), Teresie Jedyłowicz (ul. Jedn. Narodu 27), Janinie Kosowskiej (ul. Jedn. Narodu 8), Marii i Edmundowi Pek (ul. Kard. Wyszyńskiego 35/37)

otoczenie

I miejsca nie przyznano.

II miejsce – Grażyna Garbarczyk (ul. Jedn. Narodu 32)

III miejsce – Iwona Urbańska (ul. Samborówny 5)

Ponadto komisja dziękuje za udział w konkursie: Iwonie Borowskiej (ul. Kard. Wyszyńskiego 35/37), Janowi Kaznocha (ul. Jedn. Narodu 3).

• w kategorii budynków jednorodzinnych

I miejsce – Irmgarda Winiarz (ul. Łąkowa) oraz Bogumiła i Ryszard Gdaniec (ul. Chelmońskiego)

II miejsce – Grażyna i Henryk Makowsky (ul. Królowej Bony) oraz Bożena i Marek Żywiec (ul. Szewczyka Dra-

Jedna z nagrodzonych elewacji – ul. Sobieskiego 23.

tewki) oraz Katarzyna i Grzegorz Maliszewscy (ul. Pułaskiego)

III miejsce – Ewa i Jan Jarczyński (ul. Bałdowska) oraz Krystyna Kobiela (ul. Dokerów).

Ponadto komisja dziękuje za udział w konkursie: Agnieszce i Rafałowi Lubińskim (ul. Nizinna), Teresie Kielbratowskiej (ul. Chłodna), Gertrudzie Niedzielskiej-Kapusta (ul. Bema), Gabrieli i Romanowi Ossowskim (ul. Staszica), Krystynie i Kazimierzowi Grzegórkowski (ul. Staszica).

• w kategorii: elewacja

Do konkursu przyjmowano tylko zgłoszenia elewacji budynku na obszarze rewitalizacji. Komisja przyjęła następujące kryteria oceny:

- wygląd budynku, ogólne wrażenie, w tym atrakcyjność formy i kolorystyki w kontekście otaczającej przestrzeni;
- stopień i zakres skomplikowania realizacji remontu/modernizacji elewacji;
- rodzaj i jakość zastosowanych materiałów budowlanych;
- wymiana/renowacja stolarki otworowej (okiennej i drzwiowej) – zgodność z przesłankami historycznymi.

Po przeprowadzeniu przeglądu zgłoszonych elewacji Komisja przyznała nagrody pieniężne – łącznie 100 tys. zł. Nagrodzono następujące elewacje:

- ul. Woj. Polskiego 29
- ul. Sambora 1
- ul. J. Dąbrowskiego 16 a
- ul. Słowackiego 2
- ul. Paderewskiego 5 a
- ul. Sobieskiego 22
- ul. Sobieskiego 23

Dożynkowy konkurs

Najładniejsza działka w Tczewie

Podczas XVII Tczewskich Dożynek Działkowych wyłoniono najładniejszą działkę na terenie miasta.

Za najładniejszą działkę rekreacyjną uznano:

I miejsce – Maria i Lech Mastalerz, działka nr 171, ROD im. J. Kasprowicza
II miejsce – Mirosława i Janusz Behrendt, działka nr 151, ROD im. W. Witosa

III miejsce – Anna i Ryszard Kupczyk, działka nr 317, ROD „Nad Wisłą”.

Za najładniejsze działki rekreacyjne uznano:

I miejsce – Irena i Edmund Gruhlke, działka nr 45, ROD im. W. Sikorskiego
II miejsce – Bożena Czerwińska, działka nr 189, ROD im. Księża Sambora
III miejsce – Leokadia Kowalska, działka nr 337, ROD im. H. Sienkiewicza.

24 września w Tczewie

Ekspedycja Wisła

„Ekspedycja Wisła” to kajakowa wyprawa Wisłą, najważniejszą z punktu widzenia geograficznego i historycznego rzeką Polski – od źródeł do ujścia. Międzynarodowa grupa, składająca się z młodzieży i znanych podróżników, 25 sierpnia wyruszyła z Baraniej Góry do Gdańska, gdzie dopłynęła 27 września. W Tczewie gościć będzie od 24 do 26 września.

W wyprawie biorą udział podróżnicy: Marek Kamiński, Liv Arnesen, Kristin Fosland Olsen, Vera Simonsson, Maciej Urbaniak – niepełnosprawny instruktor pływania oraz przedstawiciele 30 Wodnej Drużyny Harcerzy przy Zespole Szkół Chłodniczych i Elektronicznych w Gdyni.

Bardzo ważną rolę w projekcie pełnić będzie rzeka Wisła. – Chcemy przywrócić ją Polakom jako źródła życia, historii i kultury oraz zwrócić uwagę na zagrożenia, które niesie ze sobą zanieczyszczenie środowiska oraz zanik źródeł czystej wody na świecie – twierdzą organizatorzy. – Przeprowadzimy badania Wisły z wody, ładu i powietrza. Na ich podstawie zostanie stworzona dokumentacja stanu Wisły – historia rzeki, z której możemy się uczyć i wyciągać wnioski na przyszłość. Tak jak wyprawy z Jasiem Melą na bieguny zmieniły postrzeganie niepełnosprawnych w Polsce, tak tym razem chcemy, aby Ekspedycja Wisła była kroplą, która zmieni sposób myślenia o Wiśle, rzece, od której Polacy odwrócili się. „Ekspedycja Wisła” zatrzymuje się w 26 miejscach, jednym, z nich będzie Tczew.

24 września (czwartek)

16.00 – przywitanie na Przystani Nadwiślańskiej.

18.00 – ognisko harcerskie na Przystani Harcerskiej, gawęda harcerska z gościem specjalnym ekspedycji.

25 września (piątek)

8.00–10.00 – spotkanie uczestników wyprawy z młodzieżą szkół gimnazjalnych i liceów, uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tczewie. Rozmowa o idei solidarności społecznej, o problemie wykluczeń i sposobach przeciwdziałania tym zjawiskom. Miejsce: Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły w Tczewie, ul. 30 Stycznia nr 4.

12.30–14.00 – spotkanie z osobami niepełnosprawnymi w Warsztatach Terapii Zajęciowej (ul. Wigury 80).

26 września (sobota)

9.00 – pożegnanie na Przystani Nadwiślańskiej

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl

e-mail: pee@um.tczew.pl

Baterie i akumulatory

6 września 2006 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły nową dyrektywę w sprawie baterii i akumulatorów – nr 2006/66/WE. Zastąpiła ona przepisy przyjęte jeszcze na początku lat 90. ubiegłego wieku.

Stara dyrektywa 91/157/EWG w sprawie baterii i akumulatorów zawierających niektóre substancje niebezpieczne tylko częściowo spełniła swoje zadanie. Uznano, iż nie stwarza ona podstaw do budowy nowoczesnego systemu kontroli postępowania z bateriami i akumulatorami (oraz, co może ważniejsze, z odpadami z nich powstałymi). Podkreślenia wymaga przy tym, że w międzyczasie dokonano istotny postęp w rozwoju europejskiego prawa ochrony środowiska. Przede wszystkim przyjęto dwie ważne dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, których zakres przedmiotowy przynajmniej częściowo pokrywał się z regulacją dotyczącą baterii i akumulatorów. Były to dyrektywy nr : 2000/53/WE z 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz nr 2002/96/WE z 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Nowa dyrektywa 2006/66/WE ma na celu m.in. „uniknięcie dezorientacji użytkowników końcowych w zakresie różnych wymogów dotyczących gospodarowania odpadami dla różnych baterii i akumulatorów”. Cel ten próbuje się osiągnąć w sposób maksymalnie uproszczony – obejmuje ona wszystkie rodzaje baterii i akumulatorów wprowadzonych do obrotu na obszarze Wspólnoty. Państwa członkowskie UE miały czas na transpozycję tego aktu do 26 września 2008 r. Odnotować więc należy kolejne spóźnienie Polski.

Rozproszone przepisy

Podobnie jak przepisy europejskie, dotychczasowe regulacje polskie odnoszące się do baterii i akumulatorów były rozproszone w różnych aktach prawnych. Zasadniczy zakaz stosowania baterii i akumulatorów zawierających substancje niebezpieczne we wskazanych w dyrektywie ilościach został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 17 października 2002 r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać wytwarzane i wprowadzane do obrotu baterie i akumulatory (Dz U nr 182, poz. 1519). Akt ten wydano na podstawie delegacji ustawowej sformułow-

nej w art. 169 ustawy z 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Ponadto w ustawie z 2001 r. o odpadach znalazły się bardzo ogólne przepisy zobowiązujące do selektywnej zbiórki baterii i akumulatorów, których skuteczność w praktyce była niewielka – przynajmniej jeśli chodzi o obowiązki zwykłych użytkowników. Istotą dotychczasowego systemu było rozwiązanie przyjęte w ustawie z 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej. Można przypomnieć, że rozwiązanie to (opłaty produktowe i depozytowe) obejmowało tylko część baterii i akumulatorów. Ponadto pewne dodatkowe znaczenie dla organizacji systemu zbierania i dalszego postępowania z odpadami w postaci baterii i akumulatorów miały postanowienia dwóch ustaw z 2005 r.: o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Zostały one notabene w większości utrzymane.

Idea spójnego systemu

Uwzględniając postulat sformułowany w nowej dyrektywie, polski ustawodawca zdecydował obecnie o nowym kształcie przepisów dotyczących baterii i akumulatorów.

24 kwietnia 2009 r. przyjęto ustawę o bateriach i akumulatorach (Dz. U. nr 79, poz. 666).

Pierwsza, wstępna lektura przyjętych rozwiązań zdaje się sugerować, że dotychczasowy układ najbardziej podstawowych obowiązków pozostał niezmienny.

Można przypomnieć, że dotyczy to w zasadzie trzech grup podmiotów:

- ✓ wprowadzających do obrotu (w tym producentów),
- ✓ użytkowników
- ✓ oraz podmiotów gospodarujących odpadami (w tym organizacji odzysku).

Obowiązki te z grubsza polegały na zapewnieniu odpowiedniego poziomu zbierania, odzysku i recyklingu baterii i akumulatorów.

W nowej regulacji mamy do czynienia z poważnym rozbudowaniem przepisów – co przynajmniej w teorii powinno przekładać się na bardziej precyzyjne uregulowania. Wprowadzono również kilka zupełnie nowych rozwiązań. Warto więc nawet po-
bieżnie je zreferować.

Po pierwsze, należy zwrócić uwagę na zakres regulacji. Dotyczy ona obecnie niemal wszystkich rodzajów baterii i akumulatorów. Następuje tu, oczywiście, zróżnicowanie obowiązków (np. w stosunku do baterii przenośnych, przemysłowych czy samochodowych), ale idea stworzenia spójnego systemu jest wyraźna.

Po drugie, zrezygnowano z narzucania obowiązku osiągnięcia określonych poziomów odzysku lub recyklingu. Nowa regulacja skupia się na problematyce organizacji systemu zbiórki odpadów powstałych z baterii i akumulatorów – w tym sensie, że właśnie z tą fazą gospodarowania odpadami został powiązany najistotniejszy instrument prawno-finansowy, jakim jest opłata produktowa. Nie oznacza to jednocześnie braku ingerowania w procesy końcowego zagospodarowania odpadów. W szczególności podkreślić należy wprowadzenie w praktyce zakazu unieszkodliwiania odpadowych baterii lub akumulatorów – bo do tego można sprowadzić zakaz ich składowania i spalania. Powinno to zmuszać do niemal stuprocentowego odzysku (lub recyklingu). Unieszkodliwiane mogą być dopiero pozostałości po tych procesach.

Po trzecie, zrezygnowano z regulacji odnoszących się do tzw. organizacji odzysku. Nie oznacza to braku możliwości ich powstawania. Jest to jednak obecnie sprawa regulowana wyłącznie przez prawo cywilne.

Po czwarte (i ostatnie, z uwagi na ograniczoną objętość artykułu), wprowadzono ciekawą innowację w zakresie zbierania odpadów. Polega ona na stworzeniu pojęcia miejsca odbioru, przez które rozumie się każde miejsce w obiekcie budowlanym przeznaczone do zbierania baterii lub akumulatorów przenośnych, wyznaczone dobrowolnie (np. w szkole) lub na skutek wypełnienia ustawowego obowiązku (dotyczy to np. sprzedawców detalicznych). Prowadzenie takiej zbiórki zwolnione jest od rygorów wynikających z ustawy o odpadach w zakresie wymaganych decyzji lub notyfikacji. Baterie będzie więc chyba łatwiej zbierać – a na dodatek legalnie.

Źródło: Przegląd Komunalny nr 215/09

Uwaga. Zmiana adresu

Pracownia Edukacji Ekologicznej Urzędu Miejskiego w Tczewie informuje, że nastąpiła zmiana siedziby PEE.

Obecnie PEE znajduje się w budynku CED-u, ul. 30 Stycznia 1, sala nr 218 i 219, tel./fax (0 58) 531 76 41, e-mail: pee@um.tczew.pl

Zapraszamy do współpracy.

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41
www.pee.tczew.pl e-mail: pee@um.tczew.pl

Pracownia Edukacji Ekologicznej Urzędu Miejskiego w Tczewie

zaprasza

*dzieci, młodzież oraz rodziców i nauczycieli
do kontynuacji programów ekologicznych w roku szkolnym 2009/2010*

Programy ekologiczne kontynuowane w roku szkolnym 2009/2010:

1. VIII edycja programu „Moje miasto bez odpadów”

Zbiórka makulatury, butelek plastikowych oraz puszek aluminiowych. Odbiór odpadów – Punkt Skupu Surowców Wtórnych, ul. Czyżykowska 1 a.

2. VII edycja programu „Recykling w mojej szkole”

Zbiórka kartridży i tonerów do drukarek – odbiór – PTH Technika.

Zbiórka baterii – odbiór – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Starkom” Sp. z o.o. Starogard Gdański, ul. Tczewska 22. **Zgłaszanie odbioru baterii pod numerem tel. 058 562 30 67.**

3. VI edycja Konkursu „Zakręcone odkręcone”, którego celem jest wyrabianie nawyku odkręcania nakrętek z butelek plastikowych i innych opakowań, gdyż zakręconych butelek nie można sprasować i tym samym zmniejszyć ich objętości.

Zbiórka plastikowych zakrętek. Odbiór odpadów – Punkt Skupu Surowców Wtórnych, ul. Czyżykowska 1 a.

Odbiór zebranych surowców wtórnych (makulatura, plastik, puszki) oraz nakrętek, odbywać się będzie samochodem podstawionym przez Punkt Skupu Surowców Wtórnych, według poniższego harmonogramu dla wybranych szkół.

Szkoły i przedszkola nie ujęte

w harmonogramie prosimy o telefoniczne zgłaszanie chęci oddania zebranych surowców do Punktu Skupu Surowców Wtórnych pod nr tel. 058 531 06 57.

Po uzyskanych środkach finansowych przekazane zostaną uczestnikom programu na realizację zadań proekologicznych. Dla tych, którzy wykazą się dużą efektywnością w zbiorze surowców wtórnych Pracownia Edukacji Ekologicznej ufunduje nagrody.

Lp.	Szkoła	PAŹDZIERNIK		LISTOPAD		GRUDZIEŃ	
		Dzień	Godzina	Dzień	Godzina	Dzień	Godzina
1.	SP Nr 12	1	10 ⁰⁰	2	10 ⁰⁰	1	10 ⁰⁰
2.	Gimn. Nr 3	2	10 ⁰⁰	3	10 ⁰⁰	3	10 ⁰⁰
3.	Gimn. Katolickie	5	10 ⁰⁰	5	10 ⁰⁰	4	10 ⁰⁰
4.	SP Nr 5	5	11 ⁰⁰	5	11 ⁰⁰	4	11 ⁰⁰
5.	SP 10	6	10 ⁰⁰	6	10 ⁰⁰	7	10 ⁰⁰
6.	SP Nr 7	6	11 ⁰⁰	6	11 ⁰⁰	7	11 ⁰⁰

Podsumowanie efektów zbiórki oraz akcji edukacyjnej odbędzie się w 2010 r.

W trosce o właściwy recykling zużytych baterii, Reba Organizacja Odzysku S.A. założona przez wiodących dostawców baterii w Polsce pomoże Państwu wypełnić nowe obowiązki i dzięki temu podwyższyć standard Waszych usług!

Szanowni Państwo!

Jeżeli powierzchnia sprzedaży Waszego sklepu wynosi minimum 25 m²,

Od dnia **28.08.2009 na mocy art. 48 nowej ustawy o bateriach i akumulatorach** jesteście Państwo zobowiązani do: „... przyjęcia selektywnie zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych od użytkownika końcowego przez udostępnienie pojemnika na zużyte baterie przenośne i zużyte akumulatory przenośne, bez możliwości żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie...” co oznacza, że należy postąpić w następujący sposób:

- ustawić specjalny pojemnik na terenie sklepu
- czytelnie oznakować miejsce zbierania zużytych baterii
- bezpłatnie przyjmować przyniesione przez klientów zużyte baterie.

W celu rozpoczęcia współpracy uprzejmie prosimy o zarejestrowanie sklepu w systemie ewidencji miejsc zbiórki zużytych baterii telefonicznie lub przez Internet! Wskazówki:

- pod nr 0 801 363 373 doradcy udzielą wyjaśnień i zarejestrują sklep w systemie stworzonym przez Reba O.O. S.A. – w trakcie rozmowy należy podać dane teleadresowe sklepu.
- przy rejestracji należy zamówić pojemnik wraz z plakatem, taki pakiet

otrzymacie Państwo nie ponosząc żadnych kosztów.

- posiadając dostęp do Internetu można samodzielnie wypełnić **Formularz Zgłoszeniowy*** znajdujący się na www.reba.pl w dziale dla placówek handlowych, rejestracja jest równoznaczna z zamówieniem pojemnika.

UWAGA! Rejestracji należy dokonać dla siedziby firmy i wszystkich podległych jej sklepów.

Reba gwarantuje bezpłatną obsługę punktu zbiórki baterii:

- dostarczenie bezpłatnych pojemników przeznaczonych do zbiórki baterii,
- przekazanie materiałów informacyjno-promocyjnych – plakatów,
- bezpłatny odbiór co najmniej 1 pełnego pojemnika baterii i akumulatorów przenośnych,
- odbiór będzie realizowany po zgłoszeniu elektronicznym (www.reba.pl) lub telefonicznym (0801 363 373) o zapełnieniu pojemnika,
- odbiory będzie w naszym imieniu realizować lokalna Firma Gospodarki Komunalnej uprawniona do odbiorów baterii lub firma kurierska
- każdy odbiór będzie realizowany za potwierdzeniem

Jak należy informować konsumentów o możliwości oddania zużytych baterii w Państwa sklepie-hurtowni itp.?

Pojemnik należy postawić w widocznym miejscu a plakatem dodatkowo oznakować miejsce zbiórki.

Klienci w momencie zakupu baterii powinni być informowani o możliwości zwrotu zużytych baterii w Państwa sklepie.

Wprowadzony przez Państwa login i hasło będzie pomocny przy zgłaszaniu zapełnienia pojemnika.

* Wypełnienie Formularza Zgłoszeniowego, a tym samym zamówienie bezpłatnego pojemnika jest równocześnie z zawarciem umowy z REBA. Poprzez zawarcie umowy obie strony przyjmują za obowiązujące że wszystkie zebrane przez Zamawiającego baterie zostaną przekazane bezpłatnie do REBA, a REBA zobowiązuje się je bezpłatnie przyjąć i poddać recyklingowi.

Źródło: www.reba.com.pl

W Tczewie żyli, w Tczewie byli...

Aleksander Pronobis (1890–1950)

Przyszły proboszcz tczewskiej fary urodził się 16 lipca 1890 r. w Nowym Zieluniu, miejscowości leżącej obok Lidzbarka Welskiego. Pochodził z nauczycielskiej rodziny. Kształcił się w pelplińskim Collegium Marianum, a potem w gimnazjum, które znajdowało się w Chełmnie. W 1911 r. zdał egzamin maturalny i rozpoczął studia w Seminarium Duchownym w Pelplinie.

18 lipca 1915 r., dwa dni po swoich 25. urodzinach, przyjął święcenia kapłańskie. Najpierw swoją posługę wykonywał w Jastrzębiu, Brodnicy, Szczuce i Brzozie Lubawskiej. Na dłużej osiadł w Chojnicach. W tym mieście był organizatorem społecznym, prowadził m.in. chór noszący nazwę „Lutnia”. To właśnie ta grupa w 1919 r. przywitała wracające do Chojnic wojska polskie.

Czynnie udzielał się w toruńskim Towarzystwie Naukowym. W 1927 r.

został proboszczem w podgrudziądzkiej miejscowości Mokre. W tym czasie napisał „Historię Pomorza”, którą wydał za własne środki. Jako wyróżniający się działacz polski został aresztowany przez nazistów w październiku 1939 r. Początkowo był więziony w Rywałdzie, Grudziądzu i Chełmnie. W 1940 r. osadzono go w obozach koncentracyjnych, w Stutthofie, Sachsenhausen i Dachau. W Dachau doczekał chwili kiedy na teren obozu wkroczyły wojska amerykańskie.

Po wojnie, ks. Aleksander Pronobis wrócił do swojej przedwojennej parafii, jednakże ówczesny biskup mianował go proboszczem w Tczewie. Objął najstarszy tczewski kościół. Tutaj miał do dyspozycji licznych pomocników, m.in. księdza Józefa Czapiewskiego, księdza prefekta Anastazego Nagórskiego i księdza Stanisława Kuchte.

Wielkopolita spędził na tczewskiej placówce pięć lat. Zmarł 31 marca 1950 r., mając sześćdziesiąt lat.

Piotr Paluchowski

Na podstawie:

J. Więckowiak, *Kościół katolicki w Tczewie*, Pelplin 2001.

Słownik Biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego, t. 3, Gdańsk 1997.

Józef Rocławski (1917–1993)

Józef Rocławski urodził się w Mermecie 10 lipca 1917 r. w rodzinie kolejańskiej. Następnie wraz z rodziną przeniósł się do Czerska. Wykształcenie średnie zdobył w gimnazjum chełmińskim, które ukończył zdaniem matury 23 maja 1936 r. Po maturze postanowił wstąpić do Seminarium Duchownego w Pelplinie. Nie od razu jednak został przyjęty ze względu na słaby stan władzy. Na studia przyjęto go dopiero w 1937 r. Jego naukę przerwał wybuch drugiej wojny światowej.

Po rozpoczęciu działań wojennych Józef Rocławski ukrywał się w Czersku. Przejściowo podjął się pracy w gospodarstwie rolnym. W 1944 r. został zesłany przez Niemców do przymusowych prac w okolicach Brodnicy. Po zakończeniu wojny zaczął pracę pedagogiczną w Czersku, jednocześnie kontynuował przerwane studia w seminarium pelplińskim. Święcenia kapłańskie uzyskał 1 lutego 1948 r. Następnie pełnił posługę kapłańską w Wielu i Tucholi.

W 1951 r. doceniono zdolności pedagogiczne księdza Rocławskiego. Biskup chełmiński mianował go nauczycielem i wychowawcą w Niższym Semina-

rium Duchownym Collegium Leoninum w Wejherowie. Po czterech latach objął obowiązki ojca duchownego na kursach humanistycznych w Niższym Seminarium Duchownym Collegium Marianum oraz w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie na kursach filozoficznych. W okresie tym pełnił również funkcję sędziego prosynodalnego, a następnie synodalnego w Biskupim Sądzie Duchownym. Od 1958 r. pełnił również funkcję ojca duchownego na kursach teologicznych w pelplińskiej uczelni.

Za zasługi dla Kościoła mianowano go kanonikiem gremialnym Kapituły Kolegialnej w Chełmży i kapelanem honorowym Jego Świątobliwości.

Do Tczewa ksiądz Józef Rocławski przeniósł się z powodu ciężkiego stanu zdrowia Józefa Młyńskiego, proboszcza parafii pod wezwaniem św. Józefa. Zarząd nad parafią przejął 1 września 1969 r., zaś po rezygnacji swego poprzednika został proboszczem – 2 października 1972 r. Jednocześnie pełnił funkcję ojca duchownego kapłanów diecezji chełmińskiej oraz był członkiem Diecezjalnej Rady Kapłańskiej. Tczewianie za-

pamiętali go jako dobrego proboszcza. Podczas jego posługi odrestaurowano kościół, odnowiono witraże, położono kosztowną marmurową posadzkę.

Wśród najmłodszych starszy już ksiądz wzbudzał zastrzeżenia. 31 grudnia 1991 r. ksiądz Józef Rocławski zrezygnował z posługi proboszcza na skutek długotrwałej choroby. Zmarł dwa lata później 10 stycznia 1993 r. Został pochowany na tutejszym cmentarzu przy ulicy Gdańskiej.

Michał Maryniak

Bibliografia:

Więckowiak J., *Kościół Katolicki w Tczewie*, Pelplin 2001.

DIŻURY W SPRAWIE SKARG I WNIOSEKÓW MIESZKAŃCÓW

Prezydent Miasta, Zenon Odyja przyjmuje interesantów – w środy od godz. 14⁰⁰ do 16⁰⁰.

Zastępcy Prezydenta Miasta, Mirosław Pobłocki – w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do 15⁰⁰,

Zenon Drewna – w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do 15³⁰.

Przewodniczący Rady Miejskiej, Włodzimierz Mroczkowski – w środy od godz. 15⁴⁵ do 16⁴⁵.

Sekretarz Miasta, Skarbnik Miasta, naczelnicy i pracownicy wydziałów przyjmują interesantów we wszystkich sprawach, w tym skarg i wniosków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Miejskiego.

W Centrum Kultury i Sztuki

Sekcje dla każdego

Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie zaprasza do udziału w sekcjach zainteresowań:

1. Taniec towarzyski:
 - a. grupa hobby
 - b. grupa sport
 - grupa zaawansowana
 - c. kurs tańca dla dorosłych
2. Taniec nowoczesny
 - grupa młodzieżowa zaawansowana
3. HIP-HOP Wacking
4. Zajęcia plastyczne:
 - a. dla dzieci
 - b. dla młodzieży
5. Warsztaty bębniarskie
6. Sekcja dziennikarska
7. Szkoła gitarowa
8. Warsztaty teatralne
9. Sekcja baletowa
 - grupa zaawansowana
10. Sekcja rytmiki
11. Szkółka wokalnoinstrumentalna
12. Studio form teatralnych
13. Szkoła instrumentów klawiszowych
14. Sekcja improwizacji jazzowej

Sekcje **BEZPŁATNE:**

1. Chór Męski Echo
2. Harcerska Orkiestra Dęta
3. Sekcja Astronomiczna

4. Sekcja brydża sportowego
5. Sekcja wokalnoinstrumentalna „Śpiewamy i tańczymy”
6. Sekcja filatelistyczna
7. Sekcja fotograficzna
8. Sekcja szachowa

Więcej informacji: w CKiS, ul. Wyżńskiego 10, tel. 058 531 07 07, www.ckis.tczew.pl

I Ty poczuj siłę orkiestry dętej!

Jeśli grasz na jakimś instrumencie (albo nie, a chcesz się nauczyć), jeśli lubisz muzykę i nie brakuje Ci zapału do pracy, jeśli chcesz poznać ludzi, którzy podzielają Twoją pasję – dołącz do Harcerskiej Orkiestry Dętej.

Centrum Kultury i Sztuki ogłasza nabór do Harcerskiej Orkiestry Dętej. Zapraszamy chętnych (od 9 lat) w poniedziałki, wtorki, czwartki, piątki w godz. 14.00–18.00, sala Eaton, ul. 30 Stycznia 55, Tczew.

Potrzebujemy chętnych na:

- flet
- klarnet
- saxofon
- fagot
- trąbkę

- waltornię
- puzon
- tubę
- perkusję

Kontakt:

Harcerska Orkiestra Dęta im. St. Moniuszki, ul. 30 Stycznia 55, 83-110 Tczew, tel. 58 532 91 36.

Harcerska Orkiestra Dęta złożona jest z kilkudziesięciu młodych muzyków, od lat uświetnia swoimi występami uroczystości i święta państwowe, propaguje kulturę muzyczną w naszym powiecie i regionie. Była ciepło przyjmowana poza granicami naszego kraju, koncertując w Niemczech, Bułgarii, Rosji, Białorusi, Danii czy Litwie. Zespół wielokrotnie dokonywał nagrań dla radia i telewizji. W swoim dorobku posiada płyty: „Radosna strona życia” i „Chorał i rock”.

Historia orkiestry rozpoczęła się w 1947 roku pod dyrygenturą Jana Kubickiego. Dwanaście lat później batutę nad zespołem przejął jego syn, Jerzy Kubicki i to właśnie dzięki niemu orkiestra przetrwała wiele trudnych dla siebie chwil. Obecnie od 2002 roku dyrygentem jest Magdalena Kubicka-Netka, która z muzyką związana była już jako dziecko. Orkiestrę czynnie wspierają komendant szczeplu Norbert Jatkowski oraz instruktor programowowychowawczy Czesława Kubicka.

Pamięci R. Landowskiego Konkurs literacki

Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej i Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Skulteta w Tczewie przy współudziale Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie i Centrum Wystawienniczo-Regionalnego Dolnej Wisły w Tczewie serdecznie zaprasza dzieci, młodzież i dorosłych mieszkańców Kociewia do udziału w II Kociewskim Konkursie Literackim im. Romana Landowskiego.

W konkursie mogą wziąć udział reprezentacje przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, a także domów kultury, środowiskowych domów pomocy społecznej, różnych form pracy pozaszkolnej oraz zainteresowani mieszkańcy Kociewia i innych regionów.

Celem konkursu jest przybliżenie dorobku literackiego Romana Landowskiego – zmarłego w 2007 r. poety, pisarza, wybitnego regionalisty Kociewia. Przedsięwzięciu towarzyszy konkurs plastyczny na ilustracje do utworów R. Landowskiego.

Kategorie konkursowe:

- recytacje poezji i prozy
- programy poetycko-muzyczne
- inscenizacje
- poezja śpiewana
- juvenilia literackie (młodzieńcze utwory twórcy)

Termin nadsyłania zgłoszeń na Konkurs Literacki:

6.10.2009 r. (decyduje data stempla pocztowego) lub 16.10.2009 r. (drogą elektroniczną) na adres organizatora: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta, ul. J. Dąbrowskiego 6, 83-110 Tczew, tel. 058 531 35 50, e-mail: mbp@mbp.tczew.pl lub mbp@tcz.pl.

Termin nadsyłania prac plastycznych:

6.10.2009 r. (decyduje data stempla pocztowego) lub 16.10.2009 r. (osobiście) na adres współorganizatora: Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły, ul. 30 Stycznia 4, 83-110 Tczew, tel. 058 530 44 81, e-mail: centrum@cwrw.tczew.pl

Więcej informacji, także regulamin konkursu, bibliografia utworów Romana Landowskiego, karta zgłoszenia znajdują się na stronach internetowych organizatorów: www.tmzt.tczew.pl oraz www.mbp.tczew.pl

KRYTA PŁYWALNIA

- mały i duży basen
- aerobic w wodzie

KOMPLEKS BASENÓW ODKRYTYCH

- boiska do gry w piłkę siatkową,
- tarasy do opalania
- punkt gastronomiczny

SIŁOWNIA

SAUNA

AEROBIC

- joga
- tbc, stretch
- gim +50

BOISKA

- wielofunkcyjne
- place zabaw dla dzieci,
- kompleks sportowo - rekreacyjny "KANONKA"

KORTY

- ziemne
- sztuczna trawa - hala namiotowa

ORGANIZACJA IMPREZ

- sportowych
- spływów kajakowych

TCZEWSKIE CENTRUM SPORTU I REKREACJI

TCZEWSKIE CENTRUM SPORTU I REKREACJI

ul. WOJSKA POLSKIEGO 28A

83-110 TCZEWSKIE

tel./fax. 058/531-46-26

www.tcsir.tcz.pl

e-mail: basen.tczew@wp.pl

www.tcsir.tcz.pl